

๐๒๕.๕๘
๙๘๓๑๗
๘.๓

การศึกษากาาใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา

ปริญญาณพนธ์

ของ

สุพิศรา แอบเนียม

27 ก.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

มีนาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

190124

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ศศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

.....กรรมการ
(ดร.วีระ สุภากิจ)

คณะกรรมการการสอบ

.....ประธาน
(ศศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

.....กรรมการ
(ดร.วีระ สุภากิจ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พวงพกา คงอุทัยกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.สิริยุภา พลสุวรรณ)

วันที่ 4 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์พัฒน์ ส่องแสงจันทร์ และอาจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พวงผกา คงอุทัยกุล ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาและได้กรุณาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม รวมทั้งอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างต่าง ๆ รวมทั้งนักศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอบพระคุณ ว่าที่ ร.ต. ชิตวีร์ บุญนาค อาจารย์สมศิริ สิงห์บุตร อาจารย์อัจฉรา ทิมอุดม อาจารย์วิไล กิจอุดมทรัพย์ อาจารย์วิไล เจริญวิทยากุล และเพื่อนครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยาทุกท่านที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือในด้านการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณอังศนา คุณลักขณ์ธารง และเพื่อนชาวบรรณารักษ์ '32 ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือในการทำวิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ทอมอบเป็นเครื่องบูชาแต่บิดามารดา บุรพจารย์ และบุพการีทั้งหลาย

สุภัตรา แอบเนียม

สารบัญ

ปกที่

หน้า

1	ปกหน้า	1
	คู่มือหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	การศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุด	9
	บริการของห้องสมุด	11
	การเขียนการสอนของวิทยาลัยสารพิมพ์ต่าง กรมอาชีวศึกษา	14
	ห้องสมุดวิทยาลัยสารพิมพ์ต่าง ในกรุงเทพมหานคร	17
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	25
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การวัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	87
	วิธีการศึกษาค้นคว้า	87
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	89
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	94
	ข้อเสนอแนะ	98
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	99
	บรรณานุกรม	100
	ภาคผนวก	106
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาแยกตามประเภทวิชาและช่วงเวลาที่ศึกษา	25
2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืนมา	28
3 จำนวนนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด	35
4 จำนวนนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้อง ...	36
5 ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด	39
6 คะแนนเฉลี่ยวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจาก ห้องสมุด	40
7 คะแนนเฉลี่ยเหตุผลในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด	41
8 คะแนนเฉลี่ยการค้นหานิตยสารหรือเอกสารห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจาก ห้องสมุด	42
9 คะแนนเฉลี่ยช่วงเวลาที่ใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ..	43
10 คะแนนเฉลี่ยการใช้บริการประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการ จากห้องสมุด	44
11 คะแนนเฉลี่ยปัญหาการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ..	45
12 คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุง การให้บริการของห้องสมุดด้านบริการ ทั่วไป ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด	48
13 คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ด้านสถานที่ตั้ง ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด	49
14 คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการให้ห้องสมุดจัดบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ของนักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุด	50
15 คะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจาก ห้องสมุด	53
16 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับ นักศึกษา	55

17	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามเพศ	57
18	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา	58
19	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามอายุ	59
20	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามระดับความรู้เดิม	60
21	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา	62
22	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกันเป็นรายคู่	64
23	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามเพศ	65
24	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา	66
25	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามระดับอายุ	67
26	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามระดับความรู้เดิม	68
27	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา	69
28	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาผู้ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาประเภทวิชาที่ต่างกันเป็นรายคู่	71
29	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามเพศ	73

30	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา	74
31	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามอายุ	75
32	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามระดับความรู้เดิม	76
33	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา	78
34	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงานของนักศึกษา ที่ใช้บริการ จากห้องสมุด ที่ศึกษาประเภทวิชาที่ต่างกันเป็นรายคู่	79
35	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	80
36	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา	81
37	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของ นักศึกษาจำแนกตามอายุ	82
38	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา ที่มีระดับอายุต่างกันเป็นรายคู่	83
39	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา จำแนกตามระดับความรู้เดิม	84
40	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา	85
41	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมา จากห้องสมุด ของนักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาที่ต่างกันเป็นรายคู่	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทรัพยากรบุคคล เป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ถ้าทรัพยากรบุคคลได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ การพัฒนาประเทศก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) จึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพ ในทุกระดับทุกประเภทการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ และสามารถพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัด สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง สังคม และตลาดงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 19) กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อสนองนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (กรมอาชีวศึกษา. 2532 : 1) นโยบายที่สำคัญที่สุด คือการจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของตลาดงาน โดยเป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษา ทั้งแรงงานกึ่งฝีมือ แรงงานฝีมือ และช่างเทคนิค และมีนโยบายขยายวิชาชีพระยะสั้น ตลอดจนหลักสูตรพิเศษที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายแก่ประชาชน และเยาวชนอย่างกว้างขวาง เพื่อเพิ่มพูนทักษะอาชีพและส่งเสริมการมีงานทำ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 ค : 6) โดยมีสถานศึกษาในสังกัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาในสังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 39 แห่ง (กรมอาชีวศึกษา. 2536 ก : 137 - 139) วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษาที่มุ่งสอนวิชาชีพให้กับบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะบุคคลที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพตามความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่สำคัญ (คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนสารพัดช่างและศูนย์ฝึกวิชาชีพ. 2530 : 41) คือ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถ และทักษะพอที่จะประกอบอาชีพได้ หรือเพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพที่กำลังอยู่แล้ว ตลอดจนให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 14) กล่าวไว้ เกี่ยวกับแนวทางการจัด

การศึกษาในอนาคต คือ เพื่อให้ทรัพยากรบุคคลมีความสามารถพื้นฐาน หรือศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและสังคมต่อไปโดยใช้ความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือเป็นกำลังแรงงานสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ลักษณะการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่าง แบ่งเวลาเรียนออกเป็น 3 รอบ ได้แก่ รอบเช้า (เวลา 9.00 - 12.00 น.) รอบบ่าย (เวลา 13.00 - 16.00 น.) และ รอบค่ำ (เวลา 17.00 - 20.00 น.) โดยเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น ตั้งแต่ 6 - 225 ชั่วโมง ในหลายสาขาวิชา และยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน (กรมอาชีวศึกษา. 2534 ข : 56 - 60) ซึ่งประกอบด้วยประเภทวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เช่น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างก่อสร้าง ช่างพิมพ์ ช่างเครื่องทำความเย็น

2. ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ เช่น แผนกวิชาเสริมสวย ตัดผมชาย ตัดเสื้อสตรี ตัดเสื้อชาย อาหาร-ขนม

3. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เช่น แผนกวิชาบัญชี พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ ธุรกิจเลขานุการ

4. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม เช่น แผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ ช่างศิลป์และเขียนแบบโฆษณา ช่างภาพ ช่างหนัง

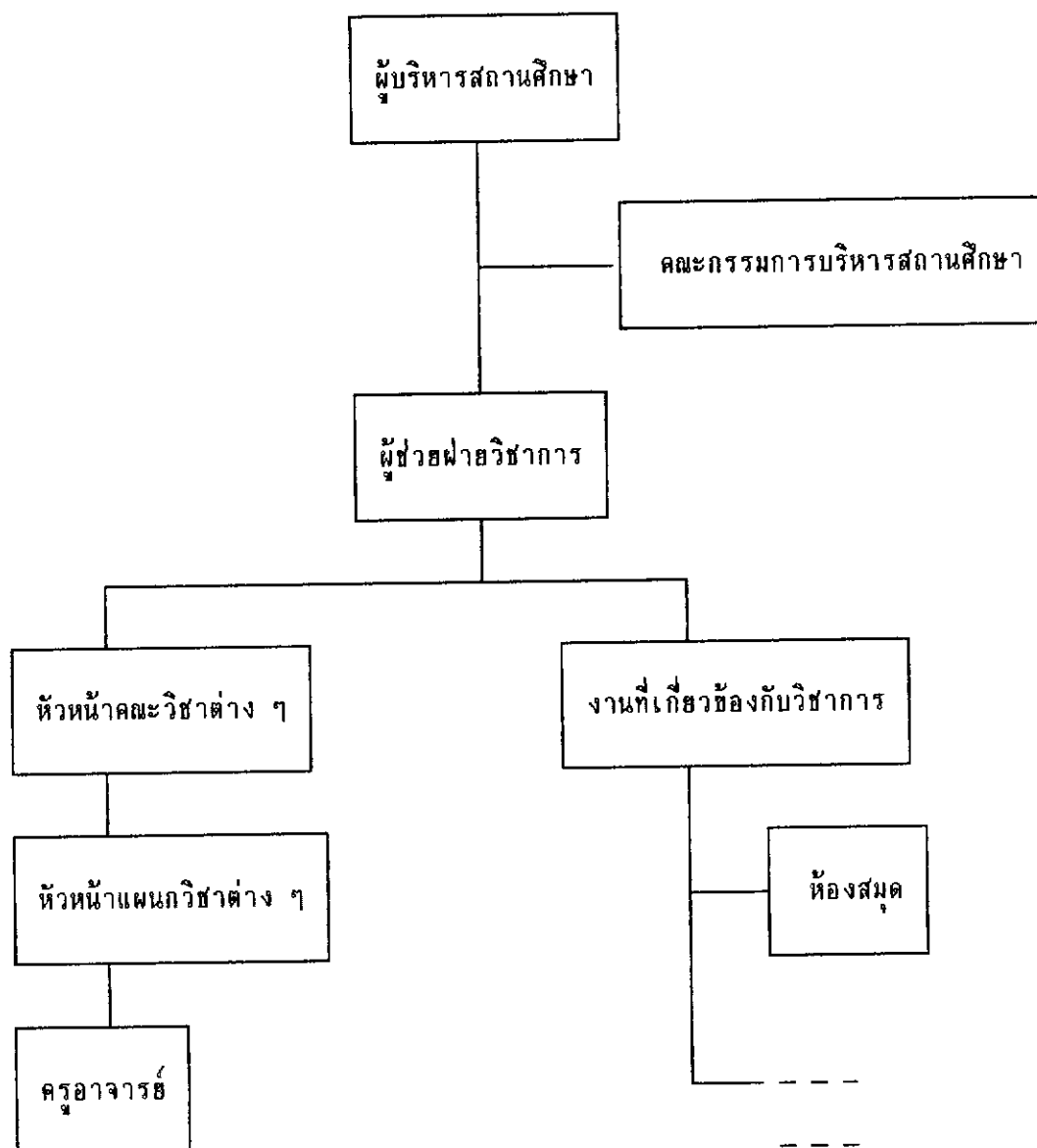
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม เช่น แผนกวิชาพืชกรรม สัตวบาล อาชีพเกษตรทั่วไป

หลักสูตรและวิธีการสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง มีลักษณะเป็นเอกเทศและสิ้นสุดในตัวเอง การเรียนการสอนนอกจากจะเน้นที่ตัวผู้เรียน ผู้สอนแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความทันสมัยของข้อมูลในวิชาชีพนั้น ๆ ดังนั้นผู้เรียน และผู้สอนจึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ และเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตน อีกทั้งนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ยังเน้นให้มีการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในห้องสมุด ดังจะเห็นได้จากรายงานการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต่างลงความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานห้องสมุดไว้ 3 ประเด็น ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 ข : 113 - 146)

1. พัฒนาห้องสมุดและจัดหาบุคลากรให้เพียงพอ
2. จัดทำห้องสมุดอาชีพ และแสดงผลงานดีเด่นในสาขาวิชาชีพ
3. จัดให้มีศูนย์บริการข้อมูล ทางด้านวิชาชีพในทุกสถานศึกษา

ความคิดเห็นดังกล่าว สอดคล้องกับแนวทางของ คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาอาชีว (กรอ.พอ.) (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีว. 2534 : 63- 64) ที่ได้กล่าวถึงการส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นว่า อาจทำได้โดยการปรับปรุงหลักสูตร ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการเอกชน และพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร และการให้บริการ

งานห้องสมุดของวิทยาลัยสารพัดช่าง ได้เริ่มอย่างจริงจังในปีการศึกษา 2527 (สุกัญญา ภิญญตระกูล. 2531 : 3) และพัฒนาขึ้นตามลำดับ งานห้องสมุดเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ อยู่ในความควบคุมของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ดังแสดงในภาพประกอบ (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 6 - 7)

เนื่องจากวิทยาลัยสารพัดช่างมีลักษณะหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นแบบระยะสั้น เน้นภาคปฏิบัติเป็นหลัก การจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนไม่ได้เรียนในลักษณะประจำสม่ำเสมอเหมือนสถาบันทั้งหลาย และนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน คือมีตั้งแต่ความรู้ระดับ ป.4 ถึง ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จึงมีความแตกต่างจากสถานศึกษาประเภทอื่น ประกอบกับการเรียนการสอนในปัจจุบันต้องอาศัยห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้ เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ห้องสมุดจึงต้องมีความพร้อมทั้งในด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนให้ห้องสมุดเป็นแหล่งบริการทางวิชาการแก่ ครู-อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนชุมชนได้อย่างกว้างขวาง (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 1) แต่เนื่องจากห้องสมุดหลายแห่งไม่สามารถจัดหาสารนิเทศให้ครอบคลุมได้ทุกด้าน ทั้งนี้เพราะมีอุปสรรคในเรื่องงบประมาณ อีกทั้งการเพิ่มปริมาณของสิ่งพิมพ์ที่มีจำนวนมากอย่างรวดเร็ว (ชีวัลย์ วงษ์ประเสริฐ. 2535 : 60) จึงเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้หน้าที่ให้บริการสารนิเทศของห้องสมุดและศูนย์สนเทศต่าง ๆ ในด้านการจัดเก็บและเผยแพร่ เพื่อให้ค้นคว้าได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง เพราะการบริการสารนิเทศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้น ผู้ให้บริการจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาผู้ใช้เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ และการใช้สารนิเทศของผู้ใช้ เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ในการพัฒนาทรัพยากรที่สามารถตอบสนองความต้องการสารนิเทศของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพ์ อินแบน. 2533 : 47 - 52) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้บริการซึ่งเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีลักษณะการเรียนการสอนไม่เหมือนกับสถาบันอื่น ๆ ส่วนตัวนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ต่างกัน ย่อมจะทำให้มีความต้องการในการใช้บริการและมีปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดต่างกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงลักษณะทั่วไปในการใช้บริการ ปัญหาในการใช้ เหตุผลการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุดของวิทยาลัยสารพัดช่าง ให้สามารถสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจะศึกษากับนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง เพราะเป็น ผู้ที่มีเวลาอยู่ในสถานศึกษานานพอสมควร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ของนักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา กับการใช้และการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด
4. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อเปรียบเทียบเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและบรรณารักษ์นำไปปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการดำเนินงานของห้องสมุด ในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ให้สนองตอบความต้องการของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งเข้าศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 4 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม จากวิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 7,541 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง จำนวน 384 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 ต่ำกว่า 20 ปี

3.1.2.2 20 - 25 ปี

3.1.2.3 26 - 30 ปี

3.1.2.4 ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป

3.1.3 ระดับความรู้เดิม

3.1.3.1 ต่ำกว่า ม. 3 หรือเทียบเท่า

3.1.3.2 ม. 4 - ม. 6, ปวช. หรือเทียบเท่า

3.1.3.3 ตั้งแต่ตอนปริญญา, ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป

3.1.4 ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา

3.1.4.1 พาณิชยกรรม

3.1.4.2 ช่างอุตสาหกรรม

3.1.4.3 ศิลปหัตถกรรม

3.1.4.4 คหกรรม

3.1.5 ช่วงเวลาที่ศึกษา

3.1.5.1 ในเวลาราชการ (9.00 - 16.00 น.)

3.1.5.2 นอกเวลาราชการ (17.00 - 20.00 น.)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 การใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

3.2.2 ลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุง

การให้บริการของห้องสมุด

3.2.3 เหตุผลในการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด
2. นักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุดที่มีเพศ อายุ ระดับความรู้เดิม ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา และช่วงเวลาการศึกษาต่างกัน มีลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มี เพศ อายุ ระดับความรู้เดิม ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา และช่วงเวลาการศึกษาต่างกัน มีเหตุผลในการใช้บริการจากห้องสมุดแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มี เพศ อายุ ระดับความรู้เดิม ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา และช่วงเวลาการศึกษาต่างกัน มีเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิทยาลัยสารพัดช่าง หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งมีสถานที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่เปิดทำการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และประเภทวิชาคหกรรม ในหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
2. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
3. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
4. วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เข้าศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง ในประเภท วิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และประเภทวิชา คหกรรม ในช่วงเวลา 9.00 - 12.00 น., 13.00 - 16.00 น. และ 17.00 - 20.00 น. ณ วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

3. ช่วงเวลาที่ศึกษา หมายถึง ช่วงเวลาที่วิทยาลัยสารพัดช่างได้กำหนดไว้เพื่อให้ นักศึกษาเลือกศึกษาได้ตามความสะดวกและเหมาะสม ได้แก่ ช่วงในเวลาราชการ (9.00 - 16.00 น.) และช่วงนอกเวลาราชการ (17.00 - 20.00 น.)

4. ประเภทวิชา หมายถึง การแบ่งประเภทวิชาหลักสูตรระยะสั้น สำหรับวิทยาลัย สารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และประเภทวิชาคหกรรม

5. ห้องสมุด หมายถึง ห้องสมุดในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพ-มหานคร 4 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่าง นครหลวง ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

6. ลักษณะการใช้บริการ หมายถึง ปริมาณมากน้อยของการใช้ วัตถุประสงค์และ เหตุผลในการใช้ ตลอดจนสภาพการใช้ห้องสมุดในเรื่องวิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วง เวลาที่ใช้ และประเภทของบริการห้องสมุดที่ใช้

7. ปัญหาการใช้บริการ หมายถึง ความไม่สะดวก อุปสรรค หรือข้อขัดข้องที่นักศึกษา อาจจะประสบอยู่หรือที่เคยประสบจากการใช้บริการห้องสมุด

8. เหตุผลในการไม่ใช้บริการ หมายถึง ความไม่สะดวก อุปสรรค หรือข้อขัดข้อง ต่าง ๆ ที่เป็นเหตุให้นักศึกษาไม่ใช้บริการห้องสมุด ได้แก่ เหตุผลจากตัวนักศึกษา และเหตุผลจาก ห้องสมุดวิทยาลัย

9. ความต้องการ หมายถึง ความปรารถนา ความรู้ลึกซึ้งอยากจะได้หรือสภาพการณ์ ต่าง ๆ ที่นักศึกษาคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ห้องสมุดมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ควรแก่การเข้าใช้บริการ ได้แก่ ความต้องการด้านบริการทั่วไป ความต้องการด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก และความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและด้านสวัสดิภาพและแรงงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุด
2. บริการของห้องสมุด
3. การเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา
4. ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุด

สารสนเทศเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่ในสภาพปัจจุบัน ห้องสมุดหรือสถาบันบริการสารสนเทศ ไม่สามารถจัดหาสารสนเทศครอบคลุมทุกข้อเรื่องได้ ทั้งนี้เพราะมีอุปสรรคในเรื่องงบประมาณ อีกทั้งการเพิ่มปริมาณของสิ่งพิมพ์ที่เพิ่มจำนวนอย่างมากมามหาศาล ผู้มีหน้าที่ให้บริการสารสนเทศ จึงต้องหาวิธีการจัดบริการสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ดังนั้น ผู้ให้บริการสารสนเทศจึงจำเป็นต้องทราบถึงความต้องการ การใช้สารสนเทศของผู้ใช้ และประเภทของบริการที่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพ์ อินแบบ. 2533 : 47 - 52) นอกจากนี้ การศึกษาผู้ใช้ยังเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานการดำเนินงานในห้องสมุด (Exon : 1978 : 352 - 368) ทำให้เกิดการปรับปรุงห้องสมุด ในด้านการจัดบริการ การจัดซื้อสนเทศ และการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บริการให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (Massey : 1979 : 473 - 481)

การใช้สารสนเทศของผู้ใช้ในปัจจุบัน และความต้องการในอนาคตจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับสถาบันบริการสารสนเทศทุกแห่ง และความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การศึกษาผู้ใช้ จึงจำเป็นต้องศึกษาติดตามอยู่เสมอว่า ความต้องการในแต่ละช่วงมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. 2535 : 61)

1. เพื่อต้องการทราบความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้ เช่น ความต้องการเกี่ยวกับประเภทของสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศ การบริการ รวมทั้งความต้องการในด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศ

2. เพื่อต้องการทราบปัญหาในการใช้สารนิเทศ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งาน ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการสารนิเทศโดยตรง

3. เพื่อสร้างกลุ่มขนาดที่แน่นอนตามลักษณะของกลุ่มประชากร เป็นการแบ่งกลุ่มย่อยตามลักษณะของประชากร

4. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดแหล่งสารนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของบริการ โดยพิจารณาจากปฏิกิริยาสะท้อนกลับของผู้ใช้

วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้อาจทำได้หลายวิธี แต่นิยมศึกษาดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2533 ข : 96 - 97)

1. การศึกษาจากสถิติการใช้ทรัพยากรสารนิเทศ ได้แก่ การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการยืมทรัพยากรสารนิเทศของผู้ใช้ที่ยืมทรัพยากรสารนิเทศออกไปใช้ภายนอกสถาบันบริการสารนิเทศและข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารนิเทศภายในสถาบันบริการสารนิเทศ โดยฝ่ายที่ทำหน้าที่ให้บริการยืม - คืนทรัพยากรสารนิเทศจะเก็บสถิติข้อมูลการใช้โดยแยกตามประเภทและสาขาวิชาของทรัพยากรสารนิเทศ และแยกตามเพศ ระดับการศึกษา หรืออาชีพของกลุ่มผู้ใช้

2. การศึกษาถึงการอ้างอิงในงานเขียน เป็นการศึกษาถึงการใช้ทรัพยากรสารนิเทศในอีกรูปแบบหนึ่ง โดยศึกษาจากงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทความในวารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานความก้าวหน้าในการวิจัย รายงานผลการวิจัย หรืองานเขียนรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าผู้เขียนได้ข้อมูลในการเขียนงานแต่ละเรื่องจากทรัพยากรสารนิเทศประเภทใด รูปแบบใดเป็นจำนวนมากหรือน้อยเพียงใด เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่าผู้ใช้นิยมใช้ทรัพยากรสารนิเทศประเภทใดในการอ้างอิงในงานเขียน

3. การสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้งาน การสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้งานโดยการส่งแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ผู้ใช้ เป็นวิธีการศึกษาผู้ใช้อีกวิธีหนึ่งที่นิยมกันมาก เพราะสามารถศึกษาจากผู้ใช้งานกลุ่มใดหรือระยะเวลาใดก็ได้ โดยผู้ที่รับผิดชอบในการศึกษาสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ ความสนใจ ความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารนิเทศ ปัญหาที่ประสบในการใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทรัพยากรสารนิเทศที่ต้องการ ผลของการศึกษาวິธีนี้ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ

ผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศอื่นจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสถาบันบริการสารสนเทศต่อไป

กล่าวโดยสรุปการศึกษาผู้ใช้ คือ การศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ทั้งในด้านการใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ในด้านความสนใจ ความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งในด้านประเภท สาขาวิชา ตลอดจนทำให้ทราบพฤติกรรมในการใช้ อันเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการ และเหมาะสมกับผู้ใช้ของสถาบันบริการสารสนเทศ

บริการของห้องสมุด

ปัจจุบันระบบการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์นอกเหนือจากที่ได้เรียนในชั้นเรียน ดังนั้น ห้องสมุดจึงควรจัดและให้บริการ เพื่อการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนของสถาบัน (ชนิดา โกวิทวาท และ สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์. 2528 : 101)

บริการที่ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดเพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ มีผู้กล่าวไว้หลายท่าน สรุปแล้วมีดังนี้

1. บริการส่งเสริมการใช้ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้รับรู้และรับทราบเรื่องราวเหตุการณ์ เช่น บริการสอนการใช้ การจัดนิทรรศการแนะนำทรัพยากรสารสนเทศ นิทรรศการทางวิชาการ บริการจัดทำบรรณานุกรม บริการสารสนเทศทันสมัย บริการเลือกสรรสารสนเทศเฉพาะบุคคล บริการจัดทำสารนิเทศสำเร็จรูป เป็นต้น

2. บริการยืม - คืน หรือบริการจ่าย - รับ เป็นบริการที่ห้องสมุดให้ผู้ใช้ นำวัสดุห้องสมุดไปใช้นอกห้องสมุดได้ โดยปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ห้องสมุดกำหนดไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สารสนเทศทั้งภายในและภายนอกสถานที่

3. บริการหนังสือจอง เป็นบริการห้องสมุดของสถาบันการศึกษา หนังสือจอง คือ หนังสือที่ครูหรืออาจารย์กำหนดให้นักเรียน หรือนักศึกษาทั้งชั้นเรียนใช้อ่านค้นคว้าวิชาใดวิชาหนึ่ง และได้แจ้งความประสงค์ให้บรรณารักษ์ทราบ บรรณารักษ์จะจัดหนังสือเล่มนั้นแยกไว้ต่างหาก เช่น แยกไว้ที่จ่าย - รับ หนังสือ หรือบนชั้นหนังสือพิเศษ ระยะเวลายืมหนังสือจองสั้นกว่าหนังสือทั่วไป

4. บริการจองหนังสือ เป็นบริการที่ผู้ใช้แจ้งความจำนงค์จองหนังสือ ชื่อเรื่องที่ต้องการ ซึ่งขณะนั้น มีผู้ยืมออกไปชั้นนอกห้องสมุด เมื่อเจ้าหน้าที่รับใบจองแล้ว จะกำหนดวันที่ให้ผู้ยืมมารับหนังสือที่จอง

5. บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นบริการที่อำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ เพราะทำให้ขอบเขตของการบริการยืมขยายวงออกไปนอกห้องสมุดแต่ละแห่ง เป็นความร่วมมือที่ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า

6. บริการเอกสารสนเทศ หรือบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า คือบริการที่ห้องสมุดช่วยผู้ใช้ในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ โดยการค้นหาข้อมูลให้ หรือแนะนำแหล่งข้อมูล ซึ่งขอบข่ายการให้บริการขึ้นอยู่กับ ขนาด และลักษณะของห้องสมุด การบริการอาจเป็นการบริการภายในห้องสมุด บริการทางโทรศัพท์ หรือบริการทางไปรษณีย์

7. บริการการอ่าน ห้องสมุดที่เน้นการอ่านภายในสถานที่ จำเป็นต้องจัดที่นั่งอ่านให้เหมาะสม รวมไปถึง การออกแบบเฟอร์นิเจอร์ การจัดแสงสว่าง อากาศ บริเวณนั่งอ่านระเบียบที่ผู้ใช้ต้องปฏิบัติ ห้องสมุดสถานบันการศึกษาต้องการบริเวณอ่านหลายลักษณะ และกว้างขวาง เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการทำงานเป็นกลุ่ม

8. บริการค้นคืนสารสนเทศ เป็นบริการที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก แต่ที่จัดบริการในห้องสมุดสถาบัน จะเน้นเฉพาะการค้นคืนข้อมูลทางบรรณานุกรมเป็นหลัก

9. บริการข่าวสารทันสมัย (Current awareness service) เป็นบริการที่จะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้ทราบข้อเท็จจริง ข่าวสาร หรือความก้าวหน้าใหม่ ๆ ในวิชาที่เกี่ยวข้องให้เร็วที่สุด เช่น การถ่ายสำเนาสารบัญเรื่องในวารสารเล่มใหม่สุดที่ห้องสมุดได้รับเผยแพร่แก่ผู้ใช้ การแจ้งรายการสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ที่ได้รับให้ผู้สนใจทราบ การหมุนเวียนวารสารเล่มใหม่ให้ผู้ใช้งานจัดส่งต่อ ๆ กันไปตามรายชื่อผู้ใช้ที่ติดไว้ที่หน้าปกวารสาร และการออกสิ่งพิมพ์โดยสม่ำเสมอ เป็นต้น

10. บริการอื่น ๆ เป็นบริการเสริม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ และเป็นการเพิ่มคุณภาพของบริการ ได้แก่ บริการถ่ายเอกสาร บริการสำเนาสื่อโสตทัศน บริการแปล บริการจัดส่งเอกสารให้ผู้ใช้ บริการแลกเปลี่ยนหนังสือใช้แล้ว

การบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่ออำนวยความสะดวก และชักจูงบุคคลมาใช้บริการเพื่อศึกษาหาความรู้ และความเพลิดเพลินจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ และวัสดุทัศนวัสดุทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุด (วิทยวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนกร. 2521 : 54 - 55 ; อุบล บุญชู. 2525 : 21 ; จุมพจน์ วณิชกุล และคนอื่น ๆ. 2526 : 19 - 21 ; ชาคาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2528 : 8 - 10 ; สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์. 2528 : 7 - 9 ; ชุตินา สัจจามันท์ และพันทิวา มีแต้ม. 2530 : 3 - 5 ; นันทา วิทยุพิศักดิ์. 2531 : 2 - 5 ; รณพ ประวิติงาม. 2531 : 14 - 16 ; เฉลียว พันธุ์สีดา. 2532 : 61 - 62 และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 ก : 24 - 25)

นอกเหนือจากบริการต่าง ๆ ดังกล่าว ห้องสมุดในสถาบันการศึกษาควรจัดบริการสารนิเทศทางอาชีพแก่นักศึกษาด้วย (มะเดื่อ เสมา. 2529 : 7-10) โดยเฉพาะโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่จัดการเรียนด้านอาชีพทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาด้านอาชีพ เพราะในปัจจุบันยังขาดแหล่งที่จะรวบรวมสารนิเทศเกี่ยวกับตลาดงาน โดยเฉพาะการพัฒนาของอาชีพต่าง ๆ ซึ่งมีการขยายตัวกว้างขวาง ห้องสมุดในฐานะเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม มีหน้าที่หลักในการให้บริการสารนิเทศ จึงเหมาะที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่สารนิเทศทางอาชีพ

ลักษณะของสารนิเทศทางอาชีพที่ห้องสมุดควรจัดเก็บ และจัดบริการ ได้แก่ (ชีวลักษณ์ วงษ์ประเสริฐ. 2530 : 37 - 40 ; มาลี กาบมาลา. 2533 : 48 - 52)

1. สารนิเทศด้านการศึกษา (Educational information) ได้แก่ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโอกาสต่าง ๆ ทางด้านการศึกษา หรือการฝึกฝนอาชีพ รวมทั้งข้อกำหนดต่าง ๆ หลักสูตรของสถาบันการศึกษา ทักษะการศึกษา ปฏิทินการศึกษา และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

2. สารนิเทศทางด้านอาชีพ (Occupational information) ได้แก่ ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์เกี่ยวกับตำแหน่งงาน หน้าที่ในการประกอบอาชีพ การรับสมัครเข้าทำงาน สถานภาพของการทำงาน การให้สิ่งตอบแทน ความก้าวหน้า ความต้องการแรงงานในตลาดงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต การแนะแหล่งที่จะได้รับข้อมูลเพิ่มเติม และข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของตลาดงาน

3. สารนิเทศส่วนตัวและสังคม (Personal and social information) ได้แก่ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับโอกาส และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีต่อบุคคลอื่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและหลักจิตวิทยาสังคม นอกจากนี้ยังรวมถึงสารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ซึ่งจะช่วยทำให้เข้าใจตนเอง และสามารถปรับปรุงตนเองได้ดียิ่งขึ้น

การให้บริการสารนิเทศในปัจจุบัน มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกวงการ (สุรชาติ กินานนท์. 2532 : 28) สารนิเทศเหล่านั้น อาจมีความสำคัญแตกต่างกันออกไปทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร (Source credibility) (สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. 2529 : 630) ห้องสมุดในฐานะเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม มีหน้าที่หลักในการให้บริการสารนิเทศ โดยเฉพาะห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนด้านอาชีพประเภทหลักสูตรระยะสั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาด้านอาชีพ จึงเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งเผยแพร่สารนิเทศทางอาชีพ เพื่อช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการขาดแคลนสารนิเทศทางอาชีพ เป็นแหล่งรวบรวมสารนิเทศเกี่ยวกับอาชีพที่ถูกต้องและทันสมัย เป็นแหล่งสารนิเทศเกี่ยวกับการศึกษา ติดตามความเคลื่อนไหวและแนวโน้มของตลาดงาน และเพื่อให้ นักแนะแนว หรืออาจารย์แนะแนว ได้ใช้สารนิเทศเป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

การเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา

กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างขึ้นในเขต จังหวัดพระนครและธนบุรี ในปี พ.ศ. 2503 และมีประชาชนสนใจเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการขยายออกไปยังส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีประชากรหนาแน่น และได้ดำเนินการจัดการด้านวิชาชีพพระยะสั้นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โรงเรียนสารพัดช่างที่จัดตั้งขึ้นในระยะแรก คือ โรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนสารพัดช่างธนบุรี โรงเรียนสารพัดช่างนครหลวง โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร และโรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา ในปัจจุบัน โรงเรียนสารพัดช่าง ได้มีการเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยสารพัดช่าง ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2534 โดยสังกัดกองการศึกษาอาชีว กรมอาชีวศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 1)

วิทยาลัยสารพัดช่าง มีหน้าที่ผลิตช่างและผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ในระดับถึงผู้ชำนาญการ ให้เข้าฝึกวิชาชีพแขนงต่าง ๆ โดยใช้เวลาฝึกเป็นช่วงสั้น ๆ การศึกษาจัดแบ่งเป็นระดับ ๆ ละ 225 ชั่วโมง บางวิชาชีพจบในระดับเดี๋ยวนั้น และบางวิชาชีพจะต้องศึกษาต่อขึ้นไปในระดับสูง ในปลายปีการศึกษา 2522 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพครั้งใหญ่ขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะให้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่นำมาใช้ใหม่สามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรวิชาชีพอื่น ๆ ในโรงเรียนได้

โดยเฉพาะหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนวิชาบังคับที่เป็นแกนวิชาชีพ หรือพื้นฐานสายอาชีพส่วนหนึ่งด้วยหลักสูตรใหม่นี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ในปีการศึกษา 2523 เป็นต้นมา (กรมอาชีวศึกษา. 2525 : 128 - 129) และได้เปลี่ยนแปลงวิธีการประเมินผลแบบร้อยละมาเป็นแบบหน่วยกิต เพื่อสะดวกในการเชื่อมโยงกับหลักสูตรอื่น ๆ ในโรงเรียนได้ตามความมุ่งหมาย นั่นคือ นักเรียนสามารถโอนหน่วยกิตจากวิทยาลัยสารพัดช่างเข้าสมทบกับหน่วยกิตในระบบโรงเรียนได้ จนกระทั่งในปี 2533 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ใช้มาเป็นเวลา 10 ปีขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาวะการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง โดยกรมอาชีวศึกษาได้ประกาศใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมา (กรมอาชีวศึกษา. 2534 ก : 1) หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่างในขณะนั้นแบ่งออกได้เป็น

1. การศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
2. การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ
3. การศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เฉพาะ

หมวดวิชาชีพ

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อฝึกวิชาชีพให้แก่นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่มีความประสงค์จะนำเอาความรู้ความชำนาญจากวิชาชีพที่ตนเรียนไปประกอบอาชีพ ปรับปรุงงาน เพิ่มพูนความรู้พิเศษ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับงาน และสามารถปฏิบัติงานได้เมื่อจบหลักสูตร (กรมอาชีวศึกษา. 2530 : 20)

หลักสูตรระยะสั้น พ.ศ. 2533 ที่เปิดสอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกองการศึกษาอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ประเภทวิชาดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2534 ก : 7)

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มี 12 แผนกวิชา 78 รายวิชา
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม มี 5 แผนกวิชา 40 รายวิชา
3. ประเภทวิชาคหกรรม มี 6 แผนกวิชา 75 รายวิชา
4. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มี 7 แผนกวิชา 41 รายวิชา
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม มี 3 แผนกวิชา 24 รายวิชา

โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 ก : 2)

1. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไป ที่ไม่มีโอกาสศึกษาวิชาชีพในระบบ ได้มีโอกาสฝึกวิชาชีพตามที่ตนต้องการและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ

2. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว ได้มีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่และสามารถนำไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการยกระดับการทำงาน และเพิ่มรายได้แก่ตนเองและครอบครัว

3. เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะไปประกอบอาชีพอื่น ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกอาชีพอื่นตามที่ตนเองถนัดและสนใจ เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้นจากเดิม

4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษา ที่สนใจเลือกเรียนวิชาชีพ สามารถเรียนตามหลักสูตรนี้ได้ และเมื่อจบหลักสูตรนี้แล้วสามารถโอนหน่วยกิตการเรียนไปสมทบกับหน่วยกิตของระบบโรงเรียนที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่

5. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากการที่กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระยะสั้น โดยให้ความสำคัญแก่ข้อมูลในการประกอบอาชีพ ดังนั้น ห้องสมุดของสถานศึกษาจะต้องได้รับการสนับสนุนให้เป็นคลังแห่งความรู้ และมีบทบาทในการสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นั่นคือ ห้องสมุดจะต้องปรับปรุงการจัด และการบริการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และการให้บริการที่รวดเร็ว และเหมาะสมกับสภาพของนักศึกษา อันจะเป็นผลให้ห้องสมุดมีความสำคัญและพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างเป็นที่ยอมรับของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร

วิทยาลัยสารพัดช่างเริ่มจัดตั้งในกรุงเทพมหานครเป็นแห่งแรก ปัจจุบันมีวิทยาลัยสารพัดช่างทั้งหมด 4 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร คือ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา ซึ่งจะกล่าวถึงห้องสมุดของวิทยาลัยสารพัดช่างแต่ละแห่งตามลำดับ

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี ได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เดิมเป็นเพียงห้องหนังสือเล็ก ๆ อยู่บนชั้น 2 ของอาคาร 1 ต่อมาปี พ.ศ. 2536 ได้ย้ายลงมาอยู่ชั้น 2 ของอาคาร 1 ซึ่งเดิมเป็นห้องวิชาการของวิทยาลัย ห้องสมุดมีเนื้อที่ 80 ตารางเมตร มีจำนวนที่นั่ง 25 ที่ หัวหน้าห้องสมุดชื่อ นางประภาพร ชาดาภิจรคุณ ได้รับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษ์) ซึ่งปฏิบัติงานห้องสมุดเพียงคนเดียว

ทรัพยากรห้องสมุดประกอบด้วย หนังสือ 1,948 เล่ม วารสาร 60 ชื่อ หนังสือพิมพ์ 3 ชื่อ และสิ่งพิมพ์รัฐบาล 50 ชื่อ ห้องสมุดได้รับงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรปีละประมาณ 20,000 บาท การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ใช้วิธีจัดหาโดยบรรณารักษ์จัดซื้อเอง และจัดซื้อตามคำขอของอาจารย์ประจำวิชา การจัดหมู่หนังสือใช้ระบบทศนิยมของดิวอี้ โดยไม่มีการให้เลขผู้แต่ง

บริการต่าง ๆ ในปัจจุบัน ได้แก่ บริการการอ่าน บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และบริการยืม - คืน ช่วงเวลาในการให้บริการ ตั้งแต่ 8.00 - 16.00 น. สถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุดประมาณ 200 คนต่อสัปดาห์

ในปีงบประมาณ 2536 ห้องสมุดมีโครงการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด และโครงการจัดหาหนังสือวิชาชีพ ปัญหาที่ห้องสมุดประสบอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ระบบควบคุมอุณหภูมิในห้องสมุด ยังไม่ได้รับการปรับปรุง

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2515 เดิมอยู่ ณ อาคารไม้ ร่วมกับห้องผู้อ่านนิตยสารวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2530 ได้ย้ายไปอยู่อาคาร 1 ชั้นล่าง ต่อมาปี พ.ศ. 2535 ได้ย้ายไปอยู่ ณ ชั้น 2 อาคาร 100 ปี ปัจจุบันห้องสมุดมีเนื้อที่ 90 ตารางเมตร ประกอบด้วยที่นั่งอ่าน 30 ที่ หัวหน้าห้องสมุดคือ นางสาวรื่นฤดี คล้ายประยูร ได้รับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศิลปศาสตร์) ไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ทรัพยากรห้องสมุดประกอบด้วย หนังสือ 20,000 เล่ม วารสาร 10 ชื่อ หนังสือพิมพ์ 3 ชื่อ สิ่งพิมพ์รัฐบาล 30 ชื่อ จุลสาร 10 ชื่อ และหนังสืออ้างอิง 200 เล่ม ห้องสมุดได้ รับงบประมาณ และเงินบำรุงการศึกษา ในการจัดหาทรัพยากรปีละประมาณ 24,000 บาท การจัดหาทรัพยากรห้องสมุดจัดทำโดยหัวหน้าห้องสมุดจัดซื้อเอง จัดซื้อตามคำขอของอาจารย์ประจำ วิชา และจัดซื้อโดยหน่วยงานเจ้าของสิ่งพิมพ์ขอความอนุเคราะห์ให้ซื้อ การจัดหมู่หนังสือใช้ระบบ ทศนิยมของดิวอี้ โดยไม่มีการให้เลขผู้แต่ง

บริการต่าง ๆ ในปัจจุบัน ได้แก่ บริการการอ่าน บริการหนังสือสำรอง บริการ ตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และบริการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ เรื่องการศึกษาต่อ ห้องสมุดเปิดบริการตั้งแต่เวลา 8.30 - 20.00 น. สถิติผู้ใช้ห้องสมุด ประมาณ 150 คนต่อสัปดาห์

ในปีงบประมาณ 2536 ห้องสมุดมีโครงการปรับปรุงห้องสมุดโดยการติดพัดลมโคมไฟ และมีโครงการซ่อมหนังสือ และรับบริจาคหนังสือ ปัญหาที่ห้องสมุดประสบอยู่ ได้แก่ ปัญหา เรื่องเนื้อที่ห้องสมุดเล็กคับแคบ งบประมาณไม่เพียงพอ และขาดแคลนบุคลากรห้องสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2525 เมื่อเริ่มจัดตั้งมีขนาดเท่าห้องเรียนห้องหนึ่ง (ประมาณ 6 x 8 ตารางเมตร) เมื่ออาคารปางพลีพงศ์สร้างเสร็จ ห้องสมุดจึงได้ย้ายมาอยู่ ณ ชั้น 4 ของอาคาร จนถึงปัจจุบัน ห้องสมุดมีเนื้อที่ 216 ตารางเมตร จำนวนที่นั่งอ่าน 50 ที่ หัวหน้าห้องสมุดคือ นายศิริศักดิ์ วรณสุศิริ มีบรรณารักษ์ คือ นางเพชรพ้อง มยุขโชติ ได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) มีเจ้าหน้าที่ ช่างงานห้องสมุด 1 คน

ทรัพยากรห้องสมุดประกอบด้วย หนังสือ 4,500 เล่ม วารสาร 15 ชื่อ หนังสือพิมพ์ 4 ชื่อ สิ่งพิมพ์รัฐบาล 15 ชื่อ จุลสาร 5 ชื่อ หนังสือบันเทิงคดี 300 ชื่อ และหนังสืออ้างอิง 20 เล่ม การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด จะจัดหาโดยบรรณารักษ์จัดซื้อเอง และจัดซื้อตามคำขอของอาจารย์ประจำวิชา การจัดหมู่หนังสือใช้ระบบทศนิยมของดิวอี้ มีการให้เลขหนังสือโดยใช้หนังสือคู่มือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ หนังสือวิชาการมีการจัดแยกกลุ่มตามแผนกวิชา โดยใช้จุดสี และใช้รหัสประจำวิชาติดที่สันหนังสือ

บริการต่าง ๆ ในปัจจุบัน ได้แก่ บริการการอ่าน บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า และบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด ห้องสมุดเปิดบริการตั้งแต่เวลา 8.00 - 16.00 น สถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุดประมาณ 120 คนต่อสัปดาห์

ในปีงบประมาณ 2536 ห้องสมุดได้จัดทำโครงการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด ปัญหาที่ห้องสมุดประสบอยู่ ได้แก่ งบประมาณที่ห้องสมุดได้รับมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่การพัฒนาห้องสมุด

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2525 ขณะนั้นเป็นเพียงมุมหนังสืออยู่ร่วมกับห้องโสตทัศนศึกษา บนชั้น 4 ของอาคาร ต่อมาปี พ.ศ. 2529 ได้ปรับปรุงเป็นห้องเอกเทศ ในปี พ.ศ. 2531 ได้ย้ายมาอยู่ด้านมุมสุดของอาคาร บนชั้น 4 ห้องสมุดได้ปรับปรุงเป็นห้องสมุดที่มีระบบควบคุมอุณหภูมิ เมื่อปี พ.ศ. 2536 ห้องสมุดมีเนื้อที่ 72 ตารางเมตร ประกอบด้วยจำนวนที่นั่งอ่าน 20 ที่ หัวหน้าห้องสมุดคือ นางอัจฉรา ทิมอุดม ได้รับวุฒิศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) มีเจ้าหน้าที่ช่วยงานห้องสมุด 1 คน

ทรัพยากรห้องสมุดประกอบด้วย หนังสือ 15,000 เล่ม วารสาร 20 ชื่อ หนังสือพิมพ์ 3 ชื่อ สิ่งพิมพ์รัฐบาล 30 ชื่อ จุลสาร 10 ชื่อ นวนิยาย 80 ชื่อ และหนังสืออ้างอิง 200 เล่ม ห้องสมุดได้รับงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดปีละประมาณ 20,000 บาท การจัดหาทรัพยากรห้องสมุด จัดหาโดยบรรณารักษ์พิจารณาจัดซื้อ จัดซื้อตามคำขอของอาจารย์ประจำวิชา จัดซื้อตามคำขอของนักศึกษา และจัดซื้อโดยหน่วยงานเจ้าของสิ่งพิมพ์ขอความอนุเคราะห์ให้ซื้อ การจัดหมู่หนังสือใช้ระบบคณนิยมของดิวี่ การให้เลขหนังสือใช้หนังสือคู่มือของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมีมหาวิทยาลัยรามคำแหง และมีการใช้จุดสีแยกกลุ่มหนังสือ

บริการต่าง ๆ ในปัจจุบัน ได้แก่ บริการการอ่าน บริการหนังสือสำรอง บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด และบริการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์เกี่ยวกับการทำปริมาณงานและการสอน ห้องสมุดเปิดบริการตั้งแต่เวลา 8.00 - 16.00 น. สถิติผู้ใช้ห้องสมุดประมาณ 150 คนต่อสัปดาห์

ในปีงบประมาณ 2536 ห้องสมุดมีโครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด และโครงการจัดหาหนังสือบันเทิงคดี ปัญหาที่ห้องสมุดประสบอยู่ ได้แก่ ห้องสมุดมีเนื้อที่เล็ก คับแคบ ไม่สามารถขยายพื้นที่ได้ เพราะเป็นวิทยาลัยที่เล็กที่สุด

วิทยาลัยสารพัดช่าง เป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษาทางด้านวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อให้นักศึกษาฝึกงานทำ และปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ทำอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพในสภาวะปัจจุบันมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ดังนั้นในแต่ละปีจึงมีนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างที่อยู่ในวัยทำงานจำนวนมากประสบปัญหาในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เนื่องจากขาดความรู้ และรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงานตามประเภทอาชีพต่าง ๆ และต้องการให้สถานศึกษามีส่วนช่วยเหลือ ห้องสมุดจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญในการจัดบริการสารนิเทศและให้คำปรึกษาด้านอาชีพ แต่เนื่องจากสารนิเทศด้านอาชีพมีเพิ่มขึ้นตลอดเวลาทั้งชนิดและปริมาณ การคัดเลือก การรวบรวม และเผยแพร่ จึงต้องมีระบบการบริหารงาน และการดำเนินงานที่ดี หากในวิทยาลัยสารพัดช่างมีระบบการจัดและให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการศึกษาหาข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยจัดในลักษณะของห้องสมุดอาชีพ มีบทบาทด้านบริการและเผยแพร่สารนิเทศทางอาชีพ ซึ่งสามารถช่วยนักศึกษาในการตัดสินใจทางด้านอาชีพได้ดียิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็นงานวิจัยต่างประเทศ และงานวิจัยในประเทศ ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่าง มีดังนี้

เดย์ และ แมคคูเวลล์ (Day and Mcdoowell. 1989 : 9) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของนักศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาวินิจฉัยสารพัดช่างไทน์ (Tyne Polytechnic) เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการสารนิเทศ และแหล่งสารนิเทศของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาทุกคนเคยเข้าใช้ห้องสมุดน้อยครั้ง เนื่องจากวิชาที่เรียนมีความครบถ้วน และการเรียนการสอนไม่เน้นเรื่องการศึกษาด้วยตนเองหรือทักษะทางด้านสารนิเทศ

วูดเฮาส์ (Woodhouse. 1989 : 9) ได้ทำการศึกษาโดยสัมภาษณ์นักศึกษาวินิจฉัยสารพัดช่างต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้นวัสดุและการใช้ ว่าวัสดุชนิดใดควรอยู่ที่ใด ผลการศึกษาพบว่าวิธีใช้ห้องสมุดของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งอาจมีความเกี่ยวเนื่องจากวิชาที่เข้าศึกษาที่มีลักษณะพิเศษ และพบว่าผู้บรรยายในชั้นเรียน หรือผู้สอน มีอิทธิพลสูงต่อการเลือกวัสดุของนักศึกษา บรรณารักษ์จะมีอิทธิพลเพียงเล็กน้อย

แอนดรูส์ (Andrews. 1991 : 25) ได้อธิบายถึง การใช้เทคนิคที่ใช้เหตุการณ์ประกอบ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาที่มาใช้บริการห้องสมุดของวิทยาลัยสารพัดช่างแมนเชสเตอร์ ในสหราชอาณาจักร ผลการศึกษาพบว่า การค้นคว้าด้วยตนเองของนักศึกษาจะไม่เพิ่มขึ้นจนกว่าจะเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในการใช้ห้องสมุด การใช้เทคนิคใหม่เป็นการให้หัวเรื่องเพื่ออธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ทำให้ปัญหาที่ประสบอยู่เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น และจากการสัมภาษณ์นักศึกษา ทำให้ทราบถึงปัญหาในหลายแง่มุม ตั้งแต่ การใช้บัตรรายการ ความลำบากในการเข้าถึงแหล่งของหนังสือในห้องสมุด และความลำบากใจในการขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด

Handwritten signature

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดสถานศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนด้าน
อาชีวศึกษา มีดังนี้

จรัสรัตน์ คำนวนสิน (2525 : 43 - 45) ได้ศึกษาปัญหาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา
วิทยาลัยพิษณุโลก และสำรวจข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงห้องสมุดของวิทยาลัย
พิษณุโลก ให้สามารถจัดบริการได้ตามความต้องการของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักศึกษา
ส่วนใหญ่มีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดคับแคบ หนังสือบางเล่มมีผู้ต้อง
การใช้หลายคนแต่มีหนังสือน้อยเล่ม หนังสืออ้างอิงมีน้อย ผู้ใช้ห้องสมุดไม่รักษามารยาทในการใช้
ห้องสมุด หนังสือที่หมุนเวียนขึ้นชั้นใหม่ล่าช้า และพบว่านักศึกษาบางส่วนมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการ
การใช้ห้องสมุด เนื่องจาก หนังสือทางวิชาการมีน้อย อาจารย์ยืมหนังสือบางเล่มเก็บไว้นานเกิน
ไป ห้องสมุดมีบรรยากาศไม่เหมาะสม เช่น แสงสว่าง อากาศ หนังสือบนชั้นสับสนไม่เป็นระเบียบ
ทำให้หาหนังสือที่ต้องการได้ยาก ไม่สามารถยืมหนังสือใหม่ ๆ ได้เพราะการจัดทำซ้ำ ส่วนข้อ
เสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ได้แก่ การขยายห้องสมุดให้มีบริเวณกว้างขวางขึ้น
ควรเพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ ควรมีการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดเพราะนักศึกษาไม่รู้จักรักษามารยาทในการใช้
ห้องสมุด ควรเพิ่มหนังสือประเภทความรู้รอบตัว และเจ้าหน้าที่ควรเข้มงวดการเก็บหนังสือเข้าที่

ธนู บุญญานวัตร (2529 : จ - ฉ) ได้ศึกษาการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาใน
สถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2528 ผลการวิจัยพบว่า
นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.78) เข้าใช้ห้องสมุดเกือบทุกวัน รองลงมา (ร้อยละ 29.80)
เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละครั้ง นักศึกษาพอใจในระดับปานกลางต่อบริการของห้องสมุดในด้านต่าง ๆ
คือ ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก ทรัพยากร หนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
วัสดุทัศนวัสดุ บุคลากร ระเบียบข้อบังคับ และงานบริการประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุด นักศึกษา
มีความต้องการมากในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก คือ ต้องการให้ห้องสมุด
แยกเป็นอาคารเอกเทศ ให้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ นำคอมพิวเตอร์มาใช้ เพื่อความสะดวก
รวดเร็วในการบริการ ส่วนด้านวัสดุทัศนวัสดุ นักศึกษาต้องการมากที่จะให้ห้องสมุดจัดหาสไลด์
เทปเสียง วิทยุทัศน์ รูปภาพ และไมโครฟิล์ม มาไว้เพื่อบริการ

เรณู วัลลหศิริ. (2531 : 56 - 57) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี โดยการออกแบบสอบถาม ครู อาจารย์ จำนวน 100 คน และสุ่มตัวอย่างจากนักเรียน นักศึกษา จำนวน 500 คน ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า ความสนใจในการอ่านทางด้านวิชาการมีจำนวนสูงสุด ส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุด 2 - 3 วัน/ครั้ง ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านคือมีความรู้เพิ่มขึ้น แต่ผู้ใช้บริการยังไม่เข้าใจวิธีการในการใช้ห้องสมุดดีพอ และสิ่งที่ผู้ใช้ห้องสมุดเสนอแนะคือ ควรปรับปรุงระบบการถ่ายเทอากาศ และเพิ่มจำนวนโต๊ะ-เก้าอี้ ให้เพียงพอ จัดหนังสือให้เป็นหมวดหมู่ ขยายห้องสมุดให้กว้างกว่าเดิม จัดที่ว่างกระเป๋านั่งหนังสือให้มากขึ้น เพิ่มหนังสือ ข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และบรรณารักษ์ควรจัดอบรมวิธีการใช้ห้องสมุดให้นักเรียน นักศึกษา ควรจัดนิทรรศการแนะนำหนังสือ ไม่ควรใช้ห้องสมุดเป็นที่ประชุมครู ควรจัดทำวารสารเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของวิทยาลัย และควรรักษาความสะอาดให้มากขึ้น

วิภาวี ประพฤติธรรม (2532 : 134) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เจตคติต่อห้องสมุดและปริมาณการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา และอาจารย์ในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ในวิทยาลัยที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาโดยรวมแล้วมีเจตคติต่อห้องสมุด ในระดับมากและมากที่สุด นั่นคือ นักศึกษา และอาจารย์ในวิทยาลัยที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีความคิดความเชื่อ ความรู้สึก เกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด รวมทั้งความพร้อมในการปฏิบัติในระดับสูง อาจารย์ให้ความสำคัญต่อห้องสมุดและในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการสอนให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของห้องสมุดด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา ซึ่งศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ระหว่างเดือน กันยายน - ธันวาคม 2536 จำนวน 7,541 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน ในระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ($\alpha = .05$) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610)

2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษา จำแนกตามประเภทวิชาที่ศึกษาจำนวน 4 ประเภทวิชา และจำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา 2 ช่วง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประเภทวิชาละ 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาช่วงในเวลาราชการจำนวน 12 คน และช่วงนอกเวลาราชการจำนวน 12 คน ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาละ 96 คน รวม 4 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 384 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาแยกตามประเภทวิชาและช่วงเวลาที่ศึกษา

ประเภทวิชา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในเวลาราชการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง นอกเวลาราชการ	รวม
1. พาณิชยกรรม	12	12	24
2. ช่างอุตสาหกรรม	12	12	24
3. ศิลปหัตถกรรม	12	12	24
4. คหกรรม	12	12	24
รวม	48	48	96
รวม 4 แห่ง			384

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด
 - ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้บริการห้องสมุด
 - ตอนที่ 4 เหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุด
 - ตอนที่ 5 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด

2. การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้ คือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดและการให้บริการห้องสมุด โดยทั่ว ๆ ไป และการจัดและการให้บริการของห้องสมุดสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา

2.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามข้อมูลที่ศึกษามา เกี่ยวกับการจัดบริการของห้องสมุดวิทยาลัย สารพัดช่าง โดยเขียนข้อคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาตามต้องการ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานและกรรมการปริญญานิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบพิจารณาปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหาและโครงสร้าง ก้อยคำสำนวนภาษา และ ความชัดเจนในข้อคำถาม เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาในวิทยาลัย สารพัดช่างที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ จำนวน 40 คน โดย ทดลองกับนักศึกษาประเภทวิชาละ 10 คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของ เครื่องมือ

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง และนำแบบสอบถามที่ได้ ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะและรายละเอียดของแบบสอบถาม เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษา ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับ ความรู้เดิม ประเภทวิชาที่ศึกษา และช่วงเวลาการศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุด สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ ห้องสมุดในเรื่อง ความถี่ในการใช้บริการ วัตถุประสงค์และเหตุผลของการใช้ห้องสมุด วิธีการ ค้นหาหนังสือและเอกสาร ช่วงเวลาที่ใช้ และประเภทบริการห้องสมุดที่ใช้ เป็นแบบสอบถามชนิด เลือกตอบ และชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุด สอบถามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ ห้องสมุด แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านการใช้บริการ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือ และเอกสาร และปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นแบบสอบถามชนิด มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลที่ทำให้ นักศึกษาไม่เข้าใช้ห้องสมุด แยกเป็น 2 ด้าน คือ เหตุผลจากตัวนักศึกษาเอง กับเหตุผลจาก ห้องสมุดเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด จากผู้ใช้บริการ ห้องสมุด ในเรื่องของความต้องการเกี่ยวกับการให้บริการของห้องสมุด แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ความต้องการด้านบริการทั่วไป ความต้องการด้านสถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวก และ ความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน เป็นแบบสอบถามชนิด มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปขออนุญาตทำการวิจัยต่ออธิบดีกรม อาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 4 แห่ง
2. นำหนังสืออนุมัติของอธิบดีกรมอาชีวศึกษาและแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัย สารพัดช่างที่ใช้เป็นแหล่งศึกษาทั้ง 4 แห่งด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปวิทยาลัยละ 96 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 384 ฉบับ และขอความอนุเคราะห์ให้อาจารย์ประจำวิชาทำการแจกแบบสอบถามให้ แก่นักศึกษาในชั้นเรียนรวม 4 ประเภทวิชา ในวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง แล้วเก็บคืนเท่ากับจำนวนที่ กำหนดของแต่ละแห่ง แบบสอบถามทั้งหมดเริ่มดำเนินการระหว่างวันที่ 21 - 24 ธันวาคม 2536 ได้กลับคืนมาจำนวน 377 ฉบับ และเมื่อคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์แล้วได้แบบสอบถามจำนวน ทั้งหมด 343 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.3 ของแบบสอบถามทั้งหมด ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืนมา

ประเภทวิชา สถานศึกษา	พาณิชย์กรรม		ช่างอุตสาหกรรม		ศิลปหัตถกรรม		เกษตรกรรม		รวม		
	จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม		
	ที่แจก	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่แจก	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่แจก	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่แจก	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่แจก	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ร้อยละ
สารพัดช่างธนบุรี	24	23	24	22	24	23	24	21	96	89	92.7
สารพัดช่างนครหลวง	24	22	24	22	24	19	24	22	96	85	88.5
สารพัดช่างพระนคร	24	20	24	24	24	20	24	21	96	85	88.5
สารพัดช่างสีพระยา	24	22	24	22	24	22	24	18	96	84	87.5
รวม	96	87	96	90	96	84	96	82	384	343	89.3

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จัดแยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มผู้ให้บริการกับกลุ่มผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุด แล้วแจกแจงความถี่และแสดงผลโดยใช้คำร้อยละ

2. แจกแจงความถี่ของคำตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กับคำตอบแบบสอบถามตอนต้นที่ 2 เกี่ยวกับการใช้บริการและไม่ใช้บริการห้องสมุด และปริมาณการใช้ห้องสมุด ยกเว้นส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า แล้วแสดงผลโดยใช้คำร้อยละ

3. แจกแจงความถี่และกำหนดค่าคะแนนจากคำตอบในแบบสอบถามตอนต้นที่ 2 เฉพาะส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามตอนต้นที่ 3 ที่เป็นปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุด แบบสอบถามตอนต้นที่ 4 เกี่ยวกับเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด และแบบสอบถามตอนต้นที่ 5 เกี่ยวกับความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการห้องสมุด ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดค่าคะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ข้อที่เป็นลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการ ในระดับมากที่สุด 5 คะแนน

ข้อที่เป็นลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการ ในระดับมาก 4 คะแนน

ข้อที่เป็นลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการ ในระดับปานกลาง 3 คะแนน

ข้อที่เป็นลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการ ในระดับน้อย 2 คะแนน

ข้อที่เป็นลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการ ในระดับน้อยที่สุด 1 คะแนน

หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแต่ละข้อ และแปรผลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (รวีวรรณ
สินะตระกูล. 2535 : 164)

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้
เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการในระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้
เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้
เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้
เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้
เหตุผลการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการในระดับ น้อยที่สุด

4. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา กับการใช้และไม่ใช้
บริการของห้องสมุดด้วย Chi - square

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความ
ต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตาม เพศ ช่วงเวลาที่
ศึกษาโดยใช้ t - test

6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ เหตุผลการใช้ และความ
ต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของกลุ่มตัวอย่างที่มี 3 กลุ่ม และ 4 กลุ่ม จำแนกตามอายุ
ระดับความรู้เดิม และประเภทวิชาที่ศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน และพิจารณาด้วย
F - test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ถ้าพบมีนัยสำคัญของการวิเคราะห์ความแปรปรวน จะทำการ
ทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Newman-Keuls test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 60)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{\sum f}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	f	แทน	ความถี่
	$\sum fX$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
	$\sum f$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่ ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด (N)

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 :

64)

$$s = \sqrt{\frac{N\sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	s	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum fX$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	N - 1	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

3. ทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติด้วย Chi-square ใช้สูตร (รวิวรรณ ชินะตระกูล.

2535 : 196)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c [(fo_{i,j} - fe_{i,j})^2] / fe_{i,j} ; df = (r-1)(c-1)$$

เมื่อ	r	แทน	จำนวนแถว (row) หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวแปรที่ 1
	c	แทน	จำนวนคอลัมน์ (column) หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวแปรที่ 2
	fo _{i,j}	แทน	ความถี่ที่สำรวจได้ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
	fe _{i,j}	แทน	ความถี่ที่คาดหวังได้ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

4. ทดสอบนัยสำคัญโดยอาศัยการแจกแจงของที (t - test) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ

และอังคณา สายยศ. 2536 : 84)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) s_1^2 + (n_2 - 1) s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n ₁	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n ₂	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s ₁ ²	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s ₂ ²	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

5. วิเคราะห์ความแปรปรวน (F - test) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2536 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

6. ทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Newman-Keuls test

ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 113)

$$W = q_{(\alpha; r, df)} \sqrt{\frac{MS_E}{N}}$$

เมื่อ W	แทน	ค่าวิกฤต
q	แทน	ค่าที่เปิดได้จากตาราง (Studentized range statistic)
MS_E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวน)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
χ^2	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน Chi- square
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขอเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. จำนวนและสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด
2. ลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา
3. ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา
4. ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษา
5. เหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา
6. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษากับการใช้และการไม่ใช้

บริการห้องสมุด

7. เปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด
8. เปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

9. เปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

10. เปรียบเทียบเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จำนวนและสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด

1.1 จำนวนผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด จำแนกตามการใช้และไม่ใช้ของนักศึกษา ปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด

การใช้บริการ	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
ใช้บริการ	133	38.8
ไม่ใช้บริการ	210	61.2
รวม	343	100.0

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 343 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุด คือมีจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ส่วนผู้ใช้บริการห้องสมุดมี 133 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8

1.2 จำนวนนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้อง ปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้อง

การให้บริการ สถานภาพที่ เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	ใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	75	56.4	83	39.5
หญิง	58	43.6	127	60.5
2. อายุ				
ต่ำกว่า 20 ปี	55	41.4	67	31.9
20 - 25 ปี	43	32.3	59	28.1
26 - 30 ปี	13	9.8	34	16.2
ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	22	16.5	50	23.8
3. ระดับความรู้เดิม				
ต่ำกว่า ม.3 หรือเทียบเท่า	34	25.6	70	33.3
ม. 3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า	83	62.4	113	53.8
ตั้งแต่อนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	16	12.0	27	12.9

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพที่ เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	การใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา				
พาณิชยกรรม	29	21.8	61	29.1
ช่างอุตสาหกรรม	49	36.8	40	19.0
ศิลปหัตถกรรม	24	18.1	60	28.6
คหกรรม	31	23.3	49	23.3
5. ช่วงเวลาที่ศึกษา				
ในเวลาราชการ (9.00 - 16.00 น.)	90	67.7	82	39.0
นอกเวลาราชการ (17.00 - 20.00 น.)	43	32.3	128	61.0

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดเมื่อจำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลดังนี้

1. เพศ พบว่านักศึกษาที่ใช้บริการเป็นนักศึกษาเพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือเป็นเพศชายร้อยละ 56.4 ของจำนวนผู้ใช้บริการ และเป็นเพศหญิงร้อยละ 43.6 ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือเป็นเพศหญิงร้อยละ 60.5 และเพศชายร้อยละ 39.5

2. อายุ พบว่า นักศึกษาที่ใช้บริการเป็นนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 41.4 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาเป็นนักศึกษาที่มีอายุ 20 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 ส่วนในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการ เป็นนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 31.9 ของจำนวนที่ไม่ใช้บริการทั้งหมด รองลงมาเป็นนักศึกษาที่มีอายุ 20 - 25 ปี และตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป จำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 28.1 และ 23.8 ตามลำดับ

3. ระดับความรู้เดิม พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้เดิมในระดับ ม.3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ กล่าวคือ นักศึกษาที่ใช้บริการเป็นผู้มีระดับความรู้เดิมในระดับ ม.3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 62.4 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาเป็นนักศึกษาที่มีความรู้เดิมในระดับต่ำกว่า ม. 3 หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 25.6 และนักศึกษาที่มีความรู้เดิมตั้งแต่ตอนปริญญา, ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.0 ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการ เป็นนักศึกษาที่มีความรู้เดิมในระดับ ม.3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาเป็นนักศึกษาที่มีความรู้เดิมต่ำกว่า ม. 3 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 33.3 และตั้งแต่ตอนปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.9

4. ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ใช้บริการเป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด คือ ร้อยละ 36.8 รองลงมาเป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาคหกรรม ร้อยละ 23.3 นักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 21.8 และนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ร้อยละ 18.1 ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการเป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรมมากที่สุด คือร้อยละ 29.1 และรองลงมาเป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ร้อยละ 28.6 นักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาคหกรรม ร้อยละ 23.3 และนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 19.0

5. ช่วงเวลาที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาผู้ใช้บริการ เป็นนักศึกษาที่เรียนในเวลาราชการมากกว่านักศึกษาที่เรียนนอกเวลาราชการ นั่นคือ นักศึกษาที่เรียนในเวลาราชการเป็นผู้ใช้บริการร้อยละ 67.7 ของจำนวนผู้ใช้บริการ และนักศึกษาที่เรียนนอกเวลาราชการร้อยละ 32.3 ส่วนผู้ไม่ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนนอกเวลาราชการร้อยละ 61.0 และเป็นนักศึกษาที่เรียนในเวลาราชการร้อยละ 39.0

2. ลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา

2.1 ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ความถี่ในการใช้	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
ทุกวัน	5	3.8
สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง	14	10.5
เดือนละ 1 - 2 ครั้ง	16	12.0
ไม่แน่นอน	98	73.7
รวม	133	100.0

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดส่วนใหญ่มีความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดไม่แน่นอน คือร้อยละ 73.7 รองลงมาใช้เดือนละ 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 12 และสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

2.2 วัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด
ปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจาก
ห้องสมุด

ข้อ	วัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ศึกษาค้นคว้า ประกอบวิชาที่เรียน	2.77	1.27	ปานกลาง
2	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	2.73	1.19	ปานกลาง
3	เพื่อติดตามข่าวสารเกี่ยวกับตลาดงาน	2.27	1.18	น้อย
4	เพื่ออ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวัน	2.98	1.30	ปานกลาง
5	เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน	2.89	1.33	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.73	1.25	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดโดยรวม ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่ออ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันเป็นอันดับแรก แต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) รองลงมาคือ เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน และศึกษาค้นคว้าประกอบวิชาที่เรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.89$ และ 2.77 ตามลำดับ)

2.3 เหตุผลในการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด
ปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยเหตุผลในการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	เหตุผลในการใช้บริการห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	เห็นถึงประโยชน์ของการใช้บริการจากห้องสมุด	3.48	1.22	ปานกลาง
2	ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารที่ให้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.64	1.13	มาก
3	หนังสือและเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดใช้ประกอบ การเรียนรู้ได้ตรงตามเนื้อหาในวิชาที่เรียน	3.13	1.20	ปานกลาง
4	อาจารย์มอบหมายงานให้ไปค้นคว้า	2.07	1.17	น้อย
5	ได้รับการเชิญชวนจากการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด	1.81	1.14	น้อย
6	ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	3.20	1.20	ปานกลาง
7	ต้องการพักผ่อน	2.92	1.22	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.89	1.18	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดส่วนใหญ่ มีเหตุผลในการใช้บริการจากห้องสมุดโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาใช้บริการจากห้องสมุดเพราะเห็นว่า ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารที่ให้ประโยชน์ต่อวิชาชีพเป็นอันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาเป็นเพราะเห็นถึงประโยชน์ของการใช้บริการจากห้องสมุด ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 3.20$)

2.4 การค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด
ปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยการค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจาก
ห้องสมุด

ข้อ	การค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ค้นคว้าจากบัตรรายการหรือเครื่องมือค้นที่ห้องสมุด จัดไว้	2.17	1.21	น้อย
2	ค้นหาจากชั้นเก็บหนังสือหรือวัสดุอื่น ๆ โดยตรง	3.11	1.26	ปานกลาง
3	ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ช่วยค้นให้	1.87	1.13	น้อย
4	ขอให้เพื่อนช่วยค้นให้	1.83	1.11	น้อย

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้วิธีค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุด โดยวิธีค้นหาจากชั้นเก็บหนังสือหรือวัสดุอื่น ๆ โดยตรงเป็นอันดับแรก แต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) ส่วนวิธีการค้นคว้าจากบัตรรายการหรือเครื่องมือค้นที่ห้องสมุดจัดไว้ และวิธีที่ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ช่วยค้นให้ ตลอดทั้งวิธีขอให้เพื่อนช่วยค้นให้อยู่ในระดับน้อยทุกวิธี ($\bar{X} = 2.17, 1.87$ และ 1.83 ตามลำดับ)

2.5 ช่วงเวลาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยช่วงเวลาที่ใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	ช่วงเวลาที่ใช้บริการห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ช่วงเวลาเรียนในชั้นเรียน	1.61	1.02	น้อย
2	ช่วงเวลาก่อนเข้าเรียน	2.38	1.38	น้อย
3	ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน	2.04	1.34	น้อย

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ใช้บริการห้องสมุดในช่วงเวลาต่าง ๆ ทุกช่วงเวลาในระดับน้อย โดยใช้บริการในช่วงเวลาก่อนเข้าเรียนมากกว่าช่วงอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.38$) รองลงมาคือใช้บริการในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน ($\bar{X} = 2.04$) และใช้บริการในช่วงเวลาเรียนในชั้นเรียน ($\bar{X} = 1.61$)

2.6 การใช้บริการประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยการใช้บริการประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	บริการของสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด	1.95	1.05	น้อย
2.	บริการวารสารและหนังสือพิมพ์	2.95	1.18	ปานกลาง
3.	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	2.27	1.16	น้อย
4.	บริการหนังสือสำรอง	1.96	0.98	น้อย
5.	บริการใช้หนังสือภายในห้องสมุด	2.69	1.21	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.36	1.12	น้อย

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดใช้บริการจากห้องสมุดโดยรวมในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาใช้บริการวารสารและหนังสือพิมพ์เป็นอันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) รองลงมาคือใช้บริการใช้หนังสือในห้องสมุด ($\bar{X} = 2.69$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

3. ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุด ของนักศึกษา

ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ปรากฏใน

ตาราง 11

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยปัญหาการใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ก. ปัญหาด้านการใช้บริการ</u>				
1.	ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตรงกับเวลาเรียน ทำให้ไม่สะดวกในการมาใช้บริการ	3.00	1.39	ปานกลาง
2.	ไม่สามารถใช้บริการห้องสมุดในช่วงนอกเวลา ราชการได้	3.15	1.38	ปานกลาง
3.	ต้องการยืมหนังสือแต่ห้องสมุดไม่ให้ยืมออก	2.84	1.55	ปานกลาง
4.	ไม่มีเครื่องมือสำหรับค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ที่ต้องการ	2.47	1.30	น้อย
5.	ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ ห้องสมุดในการใช้บริการ	2.27	1.21	น้อย
6.	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการล่าช้า	2.01	1.18	น้อย
7.	การจัดเรียงหนังสือหรือวัสดุไม่เป็นระเบียบยาก แก่การค้นหา	2.57	1.15	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.62	1.31	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ข. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร				
8.	หนังสือและเอกสารที่จะใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้ามีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ	2.88	1.16	ปานกลาง
9.	ไม่มีหนังสือและเอกสารที่สอดคล้องกับ ความต้องการ	2.64	1.17	ปานกลาง
10.	หนังสือและเอกสารห้องสมุดไม่ทันสมัย	2.57	1.21	ปานกลาง
11.	หนังสือและเอกสารห้องสมุดอยู่ในสภาพชำรุด	2.43	1.14	น้อย
12.	ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชีพมีน้อย	2.54	1.07	ปานกลาง
13.	ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชีพไม่ทันสมัย	2.58	1.18	ปานกลาง
14.	ไม่มีโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดิทัศน์ ฯลฯ ไว้บริการ	2.99	1.46	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.66	1.20	ปานกลาง
ค. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก				
15.	สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกแก่การไปมา	2.47	1.21	น้อย
16.	ห้องสมุดมีขนาดเล็กและคับแคบ	2.72	1.11	ปานกลาง
17.	มีเสียงรบกวนจากภายนอกห้องสมุด	2.37	1.00	น้อย
18.	แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ	2.25	1.07	น้อย
19.	การถ่ายเทอากาศภายในห้องสมุดไม่ดี	2.27	1.08	น้อย
20.	โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดไม่เหมาะสมที่จะใช้นั่งอ่านหรือเขียน	2.38	1.13	น้อย

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
21.	ค. <u>ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด</u> <u>และสิ่งอำนวยความสะดวก</u> (ต่อ) โต๊ะและเก้าอี้ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด	2.58	1.06	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.43	1.09	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	2.57	1.15	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดมีปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดโดยรวมทุกด้าน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านคุณภาพ และปริมาณของหนังสือและเอกสาร เป็นปัญหาของนักศึกษามากกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) รองลงมาเป็นปัญหาด้านการใช้บริการ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.62$) ส่วนปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านปริมาณของหนังสือและเอกสาร ข้อที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ หนังสือและเอกสารที่จะใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้ามีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) ส่วนปัญหาด้านการใช้บริการข้อที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตรงกับเวลาเรียน ทำให้ไม่สะดวกในการมาใช้บริการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) และปัญหาสูงสุดของด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวก ก็คือ ห้องสมุดมีขนาดเล็กและคับแคบ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$)

4. ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษา

ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการ
จากห้องสมุด ปรากฏในตาราง 12 - 14

4.1 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ด้านการบริการ
ทั่วไป ปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุง การให้บริการของห้องสมุดด้านบริการ
ทั่วไป ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ต้องการให้มีบริการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด	3.56	1.24	มาก
2	ช่วงเวลาการให้บริการ ควรครอบคลุมเวลาเรียน ตลอดวัน (9.00 - 20.00 น.)	3.41	1.33	ปานกลาง
3	ต้องการให้เปิดบริการในวันเสาร์	2.64	1.44	ปานกลาง
4	ต้องการให้เปิดบริการในวันอาทิตย์	2.59	1.44	ปานกลาง
5	ต้องการให้ห้องสมุดจัดหาสื่อทัศนวัสดุ เช่น วีดิทัศน์ ฯลฯ ไว้บริการ	3.38	1.37	ปานกลาง
6	ต้องการให้มีบริการยืมระหว่างห้องสมุด	3.02	1.48	ปานกลาง
7	ต้องการให้มีบริการเพื่อความบันเทิง เช่น บริการ ฟังเพลง บริการฉายภาพยนตร์ ฯลฯ	3.19	1.40	ปานกลาง
8	ต้องการให้ห้องสมุดประชาสัมพันธ์งานด้านบริการ ให้ทั่วถึง	3.47	1.31	ปานกลาง
9	ต้องการให้ห้องสมุดจัดสถานที่สำหรับแสดงผลงาน ของนักศึกษา	3.32	1.25	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.18	1.36	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุด มีความต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงการให้บริการห้องสมุดด้านบริการทั่วไปโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการให้มีบริการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดเป็นอันดับแรก และอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือ ต้องการให้ห้องสมุดประชาสัมพันธ์งานด้านบริการให้ทั่วถึง และต้องการให้ช่วงเวลาการให้บริการ ควรครอบคลุมเวลาเรียนตลอดวัน (9.00 - 20.00 น.) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ข้อ ($\bar{X} = 3.47$ และ 3.41 ตามลำดับ)

4.2 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ด้านสถานที่ตั้ง และสิ่งอำนวยความสะดวก ปรากฏในตาราง 13

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ	3.53	1.24	มาก
2	การจัดให้มีโต๊ะและเก้าอี้นั่งอ่านและเขียนเฉพาะบุคคล	3.26	1.37	ปานกลาง
3	การจัดให้มีห้องประชุมอภิปรายกลุ่มย่อย	2.91	1.23	ปานกลาง
4	การจัดห้องหรือสถานที่สำหรับดูวิดีโอ (VDO)	3.35	1.26	ปานกลาง
5	การจัดให้มีสถานที่สำหรับศึกษาวัสดุทัศนวัสดุด้วยตนเอง	3.23	1.25	ปานกลาง
6	การจัดให้มีเครื่องถ่ายสำเนาเอกสารไว้บริการ	3.53	1.33	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.30	1.28	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการมีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดด้านสถานที่ตั้ง และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ต้องการให้มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ และต้องการให้ห้องสมุดจัดให้มีเครื่องถ่ายสำเนาเอกสารไว้บริการเป็นอันดับแรก และมีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่ากันทั้ง 2 ข้อ ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือ ต้องการให้จัดห้องหรือสถานที่สำหรับคู่วิไลทัศน์ และจัดให้มีโต๊ะ และเก้าอี้นั่งอ่านและเขียนเฉพาะบุคคล ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 ข้อเช่นกัน ($\bar{X} = 3.35$ และ 3.26 ตามลำดับ)

4.3 ความต้องการในการให้ห้องสมุดจัดบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ยความต้องการในการให้ห้องสมุดจัดบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ของนักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุด

ข้อ	ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพ	3.82	1.07	มาก
2	ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิภาพและแรงงาน	3.76	1.06	มาก
3	ข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและสวัสดิภาพและแรงงานที่ท่านต้องการให้จัดบริการ ควรมีรูปแบบ ดังนี้			
	3.1 เอกสารสิ่งพิมพ์	3.26	1.29	ปานกลาง
	3.2 การกระจายเสียง	3.07	1.38	ปานกลาง
	3.3 การจัดนิทรรศการ	3.15	1.29	ปานกลาง
	3.4 บริการทางโทรศัพท์	2.95	1.34	ปานกลาง
	3.5 การบริการทางโทรสาร (FAX)	2.59	1.29	ปานกลาง
	3.6 การบริการทางไปรษณีย์	2.88	1.38	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4	ข้อมูลข่าวสารทางอาชีพที่ท่านต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการ ได้แก่			
4.1	ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน	3.63	1.20	มาก
4.2	รายได้และความก้าวหน้า	3.38	1.28	ปานกลาง
4.3	ตลาดงานและการหางานทำ	3.44	1.31	ปานกลาง
4.4	ทักษะความสามารถที่จำเป็น ต่อการประกอบอาชีพ	3.44	1.35	ปานกลาง
4.5	การพัฒนาบุคลิกภาพ	3.15	1.32	ปานกลาง
4.6	แนวทางการศึกษาต่อ	3.53	1.33	มาก
4.7	แนวทางการประกอบอาชีพอิสระ	3.44	1.47	ปานกลาง
4.8	แหล่งฝึกงาน	3.71	1.25	มาก
4.9	แหล่งทุน	3.46	1.18	ปานกลาง
5	ข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิภาพและแรงงานที่ท่านต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการ ได้แก่			
5.1	การป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดกับตัวบุคคล	3.35	1.28	ปานกลาง
5.2	การป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดกับทรัพย์สิน	3.37	1.22	ปานกลาง
5.3	การป้องกันอัคคีภัยในสถานประกอบการ	3.23	1.19	ปานกลาง
5.4	สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เป็นอันตราย	3.29	1.29	ปานกลาง
5.5	กฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติโรงงาน ฯลฯ	3.44	1.51	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.33	1.29	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด มีความต้องการเกี่ยวกับบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ รวมทั้งด้านสวัสดิภาพและแรงงาน โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) แต่ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพ และจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ในระดับมากถึง 2 ด้าน ($\bar{X} = 3.82$ และ 3.76 ตามลำดับ)

ในด้านรูปแบบของข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และสวัสดิภาพและแรงงานนั้น นักศึกษาต้องการให้จัดในรูปแบบของเอกสารสิ่งพิมพ์มากกว่าแบบอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมาเป็นการจัดนิทรรศการ และการกระจายเสียง ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 3.15$ และ 3.07 ตามลำดับ)

ส่วนข้อมูลข่าวสารทางอาชีพที่นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการนั้น ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งฝึกงานเป็นอันดับแรกซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน และแนวทางศึกษาต่อซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.63$ และ 3.53 ตามลำดับ) สำหรับความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิภาพและแรงงานนั้น นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดข้อมูลเรื่องต่าง ๆ ทุกเรื่องในระดับปานกลาง โดยต้องการข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย แรงงาน พระราชบัญญัติโรงงาน ฯลฯ มากกว่าเรื่องอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.44$)

5. เหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา

เหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการ ปรากฏในตาราง

15

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

ข้อ	เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	<u>ก. เหตุผลจากตัวนักศึกษาเอง</u>			
1	ไม่ทราบว่ามีการให้บริการห้องสมุด	2.62	1.55	ปานกลาง
2	ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง	2.47	1.36	น้อย
3	ไม่เห็นความจำเป็นในการใช้บริการจากห้องสมุด	1.98	1.14	น้อย
4	ไม่ทราบวิธีการใช้ห้องสมุด	1.92	1.18	น้อย
5	เรียนจากผู้สอนได้รับความรู้เพียงพอแล้ว	2.81	1.31	ปานกลาง
6	ไม่มีเวลาว่างพอที่จะไปใช้บริการ	3.31	1.55	ปานกลาง
7	บริการห้องสมุดอื่นที่ใช้อยู่มีความสะดวกมากกว่า	2.15	1.30	น้อย
8	มีหนังสือหรือเอกสารเป็นของตนเองเพียงพอแล้ว	2.35	1.26	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.45	1.33	น้อย

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9	ข. <u>เหตุผลจากห้องสมุด</u> สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกแก่การไปมา	2.33	1.26	น้อย
10	ไม่มีการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด	2.80	1.53	ปานกลาง
11	ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด ไม่ตรงกับเวลาว่าง	3.25	1.47	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.79	1.42	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	2.54	1.36	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวม นักศึกษาที่ไม่ใช้บริการห้องสมุด มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุดโดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีเหตุผลอื่นเนื่องจากห้องสมุดมากกว่าเหตุผลจากตัวนักศึกษาเอง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับปานกลาง และน้อยตามลำดับ ($\bar{X} = 2.79$ และ 2.45 ตามลำดับ) สำหรับเหตุผลจากห้องสมุดนั้น นักศึกษามีเหตุผลอื่นเนื่องจากช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดไม่ตรงกับเวลาว่างเป็นเหตุผลอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนสาเหตุจากตัวนักศึกษาเองนั้น ข้อที่เป็นเหตุผลสูงสุดคือ ไม่มีเวลาว่างพอที่จะไปใช้บริการ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 3.31$)

6. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษากับการใช้และไม่ใช้บริการ

ห้องสมุด

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษากับการใช้และไม่ใช้บริการ

ห้องสมุด ปรากฏในตาราง 16

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

สถานภาพที่ เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	การใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ		χ^2
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เพศ					8.66*
ชาย	75	56.4	83	39.5	
หญิง	58	43.6	127	60.5	
2. อายุ					7.03
ต่ำกว่า 20 ปี	55	41.4	67	31.9	
20 - 25 ปี	43	32.3	59	28.1	
26 - 30 ปี	13	9.8	34	16.2	
ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป	22	16.5	50	23.8	
3. ระดับความรู้เดิม					2.72
ต่ำกว่า ม.3 หรือเทียบเท่า	34	25.6	70	33.3	
ม. 3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า	83	62.4	113	53.8	
ตั้งแต่อนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	16	12.0	27	12.9	

ตาราง 16 (ต่อ)

สถานภาพที่ เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	การใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ		χ^2
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4. ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา					15.25**
พาณิชยกรรม	29	21.8	61	29.1	
ช่างอุตสาหกรรม	49	36.8	40	19.0	
ศิลปหัตถกรรม	24	18.1	60	28.6	
คหกรรม	31	23.3	49	23.3	
5. ช่วงเวลาที่ศึกษา					25.55*
ในเวลาราชการ (9.00 - 16.00 น.)	90	67.7	82	39.0	
นอกเวลาราชการ (17.00 - 20.00 น.)	43	32.3	128	61.0	

$$* \chi^2 \quad (df = 1 / \alpha = .01) = 6.64$$

$$** \chi^2 \quad (df = 3 / \alpha = .01) = 11.34$$

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า การใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดมีความสัมพันธ์กับ เพศ ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา และช่วงเวลาที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุและระดับความรู้เดิมของนักศึกษานั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด

7. เปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

7.1 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามเพศ ปรากฏในตาราง 17

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามเพศ

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	เพศชาย (N = 75)		เพศหญิง (N = 58)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ	2.7707	.819	2.6759	.974	.61
เหตุผลในการใช้บริการ	2.9352	.677	2.8473	.727	.72
วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร	2.3400	.776	2.1293	.654	1.66
ช่วงเวลาในการใช้บริการ	1.9956	.789	2.0460	.773	-.37
การใช้บริการห้องสมุด	2.4320	.744	2.2862	.787	1.09

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีเพศต่างกัน มีวัตถุประสงค์ เหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วงเวลาในการใช้บริการ และการใช้บริการห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.2 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษาของนักศึกษา ปรากฏในตาราง 18

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	ในเวลาราชการ (N = 90)		นอกเวลาราชการ (N = 43)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ	2.6200	.895	2.9581	.837	-2.08*
เหตุผลในการใช้บริการ	2.8667	.679	2.9601	.740	-.72
วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร	2.2194	.736	2.3081	.723	-.65
ช่วงเวลาในการใช้บริการ	1.9741	.790	2.1085	.758	-.93
การใช้บริการห้องสมุด	2.3356	.774	2.4372	.745	-.72

*P < .05, df = 131, t = 1.960

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนเหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วงเวลาในการใช้บริการ และการใช้บริการห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.3 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการ
จากห้องสมุด จำแนกตามอายุ ปรากฏในตาราง 19

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการ
จากห้องสมุดจำแนกตามอายุ

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	3.0213	1.0071	1.2864
ภายในกลุ่ม	129	100.9944	.7829	
รวม	132	104.0156		
เหตุผลในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.0708	.6903	1.4319
ภายในกลุ่ม	129	62.1885	.4821	
รวม	132	64.2593		
วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.1936	.7312	1.3822
ภายในกลุ่ม	129	68.2434	.5290	
รวม	132	70.4370		
ช่วงเวลาในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	.8155	.2718	.4412
ภายในกลุ่ม	129	79.4769	.6161	
รวม	132	80.2924		

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
การใช้บริการห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.7264	.9088	1.5796
ภายในกลุ่ม	129	74.2209	.5754	
รวม	132	76.9474		

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีอายุต่างกันมีวัตถุประสงค์ เหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วงเวลาในการใช้บริการ และการใช้บริการห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.4 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามระดับความรู้เดิม ปรากฏในตาราง 20

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามระดับความรู้เดิม

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	.1788	.0894	.1120
ภายในกลุ่ม	130	103.8368	.7987	
รวม	132	104.0156		

ตาราง 20 (ต่อ)

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
เหตุผลในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	.6406	.3203	.6545
ภายในกลุ่ม	130	63.6187	.4894	
รวม	132	64.2593		
วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร				
ระหว่างกลุ่ม	2	.3396	.1698	.3149
ภายในกลุ่ม	130	70.0974	.5392	
รวม	132	70.4370		
ช่วงเวลาในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.0571	1.0286	1.7091
ภายในกลุ่ม	130	78.2353	.6018	
รวม	132	80.2924		
การใช้บริการห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	2	.0214	.0107	.0180
ภายในกลุ่ม	130	76.9260	.5917	
รวม	132	76.9474		

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับความรู้เดิมต่างกัน มีวัตถุประสงค์ เหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วงเวลาในการใช้บริการ และการใช้บริการห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7.5 ผลการเปรียบเทียบลักษณะการให้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการ
จากห้องสมุด จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา ปรากฏในตาราง 21

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะการให้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการ
จากห้องสมุดจำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา

ลักษณะการให้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	8.0439	2.6813	3.6040 *
ภายในกลุ่ม	129	95.9718	.7440	
รวม	132			
เหตุผลในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	3.3782	1.1261	2.3860
ภายในกลุ่ม	129	60.8811	.4719	
รวม	132	64.2593		
วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร				
ระหว่างกลุ่ม	3	3.0091	1.0030	1.9190
ภายในกลุ่ม	129	67.4279	.5527	
รวม	132	70.4370		
ช่วงเวลาในการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.2313	.4140	.6697
ภายในกลุ่ม	129	79.0611	.6129	
รวม	132	80.2924		

ตาราง 21 (ต่อ)

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
การใช้บริการห้องสมุด				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.4761	.8254	1.4297
ภายในกลุ่ม	129	74.4713	.5773	
รวม	132	76.9474		

*P < .05 , df (3 , 129) , F = 2.68

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่เข้าศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วงเวลาในการใช้บริการ และ การใช้บริการห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบต่อไปว่า นักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาใดบ้างมีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดแตกต่างกัน จึงใช้การทดสอบโดยวิธีของ Newman-Keuls test ปรากฏผลดังตาราง 22

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกันเป็นรายคู่

ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา		พาณิชยกรรม	คหกรรม	ช่างอุตสาหกรรม	ศิลปหัตถกรรม
	$\bar{X}$	2.4621	2.5355	2.7477	3.1667
พาณิชยกรรม	2.4621	-	0.0734	0.2856	0.7046*
คหกรรม	2.5355		-	0.2122	0.6312*
ช่างอุตสาหกรรม	2.7477			-	0.4190
ศิลปหัตถกรรม	3.1667				-

*P < .05

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

8. เปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

8.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามเพศ ปรากฏในตาราง 23

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามเพศ

ปัญหาในการใช้บริการ ห้องสมุด	เพศชาย (N = 75)		เพศหญิง (N = 58)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ปัญหาด้านการให้บริการ	2.7848	.874	2.3695	.847	2.75**
ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของ หนังสือและเอกสาร	2.8248	.821	2.4261	.863	2.72**
ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและ สิ่งอำนวยความสะดวก	2.6171	.692	2.1930	.785	3.29**

** $P < .01$, $df = 131$, $t = 2.576$

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาด้านการให้บริการ ด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

8.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา ปรากฏในตาราง 24

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา

ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด	ในเวลาราชการ (N = 90)		นอกเวลาราชการ (N = 43)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ปัญหาด้านการใช้บริการ	2.5508	.824	2.7143	.999	-1.00
ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร	2.6079	.797	2.7409	.980	-.83
ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก	2.4350	.766	2.4319	.759	.02

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่ศึกษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน มีปัญหาด้านการใช้บริการ ด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามระดับอายุ ปรากฏในตาราง 25

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามระดับอายุ

ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
ปัญหาด้านการให้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	2.6142	.8714	1.1193
ภายในกลุ่ม	129	100.4314	.7785	
รวม	132	103.0456		
ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร				
ระหว่างกลุ่ม	3	1.0377	.3459	.4628
ภายในกลุ่ม	129	96.4078	.7473	
รวม	132	97.4455		
ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก				
ระหว่างกลุ่ม	3	.2408	.0803	.1359
ภายในกลุ่ม	129	75.5717	.5904	
รวม	132	75.8125		

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับอายุต่างกัน มีปัญหาด้านการใช้บริการ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามระดับความรู้เดิม ปรากฏในตาราง 26

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามระดับความรู้เดิม

ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
ปัญหาด้านการใช้บริการ				1.1004
ระหว่างกลุ่ม	2	1.7154	.8577	
ภายในกลุ่ม	130	101.3302	.7795	
รวม	132	103.0456		

ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร				.6957
ระหว่างกลุ่ม	2	1.0319	.5160	
ภายในกลุ่ม	130	96.4135	.7416	
รวม	132	97.4455		

ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก				.3534
ระหว่างกลุ่ม	2	.4131	.2066	
ภายในกลุ่ม	130	75.3993	.5845	
รวม	132	75.8125		

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับความรู้เดิมที่ต่างกันคือ มีปัญหาด้านการใช้บริการ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และ ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8.5 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา ปรากฏในตาราง 27

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา

ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
ปัญหาด้านการใช้บริการ				
ระหว่างกลุ่ม	3	9.0182	3.0061	4.1241**
ภายในกลุ่ม	129	94.0274	.7289	
รวม	132	103.0456		

ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร				
ระหว่างกลุ่ม	3	8.8495	2.9498	4.2951**
ภายในกลุ่ม	129	88.5960	.6868	
รวม	132	97.4455		

ตาราง 27 (ต่อ)

ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด	df	SS	MS	F
ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและ สิ่งอำนวยความสะดวก				
ระหว่างกลุ่ม	3	9.8945	3.2982	6.4044**
ภายในกลุ่ม	129	65.9179	.5150	
รวม	132	75.8125		

**P < .01 , df (3 , 129) , F = 3.93

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีปัญหาด้านการใช้บริการ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพื่อให้ทราบต่อไปว่า นักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาใดบ้างที่มีปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดแตกต่างกัน จึงใช้การทดสอบโดยวิธีของ Newman-Keuls test ปรากฏผลดังตาราง 28

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาผู้ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาประเภทวิชาที่ต่างกันเป็นรายคู่

ปัญหา	ประเภทวิชา	คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม ช่างอุตสาหกรรม				
		$\bar{X}$	2.3134	2.4236	2.8101	2.932
ปัญหาด้าน	คหกรรม	2.3134	-	0.1102	0.4967	0.6195**
การใช้	พาณิชยกรรม	2.4236		-	0.3865	0.5093**
บริการ	ศิลปหัตถกรรม	2.8101			-	0.1228
	ช่างอุตสาหกรรม	2.9329				-
	ประเภทวิชา	คหกรรม พาณิชยกรรม ช่างอุตสาหกรรม ศิลปหัตถกรรม				
		$\bar{X}$	2.3318	2.4089	2.8601	2.9286
ปัญหาด้าน	คหกรรม	2.3318	-	0.0771	0.5283**	0.5968**
คุณภาพและ	พาณิชยกรรม	2.4089		-	0.4512**	0.5197**
ปริมาณของ	ช่างอุตสาหกรรม	2.8601			-	0.0685
หนังสือและ	ศิลปหัตถกรรม	2.9286				-
เอกสาร						
	ประเภทวิชา	คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม ช่างอุตสาหกรรม				
		$\bar{X}$	2.1286	2.1379	2.5952	2.6172
ปัญหาด้าน	คหกรรม	2.1286	-	0.0093	0.4666**	0.4886**
สถานที่ตั้ง	พาณิชยกรรม	2.1379		-	0.4573**	0.4793**
ห้องสมุดและ	ศิลปหัตถกรรม	2.5952			-	0.0220
สิ่งอำนวยความสะดวก	ช่างอุตสาหกรรม	2.6172				-
ความสะดวก						

** P < .01

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่าปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ศึกษา
ประเภทวิชาต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ แยกพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาด้านการให้บริการห้องสมุด
สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของ
หนังสือและเอกสารสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณ
ของหนังสือและเอกสารสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาคหกรรม และพาณิชยกรรมอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม มีปัญหาด้านสถานที่
ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และ
คหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. เปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

9.1 ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามเพศ ปรากฏในตาราง 29

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดจำแนกตามเพศ

ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด	เพศชาย (N = 75)		เพศหญิง (N = 58)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านบริการทั่วไป	3.1985	.894	3.1437	.885	.35
ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.2133	.955	3.4167	.947	-1.22
ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและด้านสวัสดิภาพและแรงงาน	3.3279	.843	3.3417	.850	-.09

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดในด้านบริการทั่วไป ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงานของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ
ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาที่ศึกษา ปรากฏในตาราง 30

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ
ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาที่ศึกษา

ความต้องการในการปรับปรุง การให้บริการของห้องสมุด	ในเวลาราชการ (N = 90)		นอกเวลาราชการ (N = 43)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านบริการทั่วไป	3.1284	.869	3.2713	.927	-.87
ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก					
ความสะอาด	3.2946	.990	3.2946	.883	.06
ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและด้าน สวัสดิภาพและแรงงาน	3.3258	.812	3.3510	.913	-.16

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่ศึกษาในช่วงเวลาที่
ต่างกัน มีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดในด้านบริการทั่วไป ด้านสถานที่
ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและ
แรงงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ
ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามอายุ ปรากฏในตาราง 31

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ
ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามอายุ

ความต้องการในการปรับปรุงการให้ บริการของห้องสมุด	df	SS	MS	F
ด้านบริการทั่วไป				.4371
ระหว่างกลุ่ม	3	1.0456	.3485	
ภายในกลุ่ม	129	102.8627	.7974	
รวม	132	103.9083		
ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก				1.0607
ระหว่างกลุ่ม	3	2.8864	.9621	
ภายในกลุ่ม	129	117.0108	.9071	
รวม	132	119.8972		
ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและ ด้านสวัสดิภาพและแรงงาน				1.1955
ระหว่างกลุ่ม	3	2.5361	.8454	
ภายในกลุ่ม	129	93.2203	.7071	
รวม	132	93.7564		

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับอายุต่างกัน มีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ในด้านบริการทั่วไป ด้านสถานที่ตั้ง ห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและ แรงงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามระดับความรู้เดิม ปรากฏในตาราง 32

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามระดับความรู้เดิม

ความต้องการในการปรับปรุงการให้ บริการของห้องสมุด	df	SS	MS	F
ด้านบริการทั่วไป				1.3083
ระหว่างกลุ่ม	2	2.0501	1.0251	
ภายในกลุ่ม	130	101.8582	.7835	
รวม	132	103.9083		
ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก				.4096
ระหว่างกลุ่ม	2	.7507	.3754	
ภายในกลุ่ม	130	119.1465	.9165	
รวม	132	119.8972		

ตาราง 32 (ต่อ)

ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด	df	SS	MS	F
ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและ ด้านสวัสดิภาพและแรงงาน				.9324
ระหว่างกลุ่ม	2	1.3258	.6629	
ภายในกลุ่ม	130	92.4305	.7110	
รวม	132	93.7564		

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับความรู้ต่างกัน มีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ในด้านบริการทั่วไป ด้านสถานที่ตั้ง ห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9.5 ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ
ห้องสมุดของนักศึกษาผู้ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา ปรากฏใน
ตาราง 33

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ
ห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา

ความต้องการในการปรับปรุงการให้ บริการของห้องสมุด	df	SS	MS	F
ด้านบริการทั่วไป				1.5797
ระหว่างกลุ่ม	3	3.6821	1.2274	
ภายในกลุ่ม	129	100.2262	.7769	
รวม	132	103.9083		
ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก				1.8078
ระหว่างกลุ่ม	3	4.8372	1.6124	
ภายในกลุ่ม	129	115.0600	.8919	
รวม	132	119.8972		
ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและ ด้านสวัสดิภาพและแรงงาน				3.3086*
ระหว่างกลุ่ม	3	6.6985	2.2328	
ภายในกลุ่ม	129	87.0579	.6749	
รวม	132	93.7564		

*P < .05 , df (3 , 129) , F = 2.68

จากตาราง 33 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่เข้าศึกษาประเภทวิชา ต่างกันมีความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ในด้านบริการทั่วไป และด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบต่อไปว่า นักศึกษาประเภทวิชาใดบ้างที่มีความต้องการในการปรับปรุงการ ให้บริการของห้องสมุดด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงานแตกต่างกัน จึง ใช้การทดสอบ โดยวิธีของ Newman-Keuls test ปรากฏผลดังตาราง 34

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงานของนักศึกษาที่ใช้บริการ จากห้องสมุด ที่ศึกษาประเภทวิชาที่ต่างกันเป็นรายคู่

ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา	$\bar{X}$	พหุชยกรรม	ช่างอุตสาหกรรม	คหกรรม	ศิลปหัตถกรรม
		2.9138	3.4119	3.4736	3.5019
พหุชยกรรม	2.9138	-	0.4981*	0.5598*	0.5881
ช่างอุตสาหกรรม	3.4119		-	0.0617	0.0900
คหกรรม	3.4736			-	0.0283
ศิลปหัตถกรรม	3.5019				-

*P < .05

จากตาราง 34 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม และคหกรรม มีความต้องการในการปรับปรุงบริการของห้องสมุด ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพหุชยกรรมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

10. เปรียบเทียบเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา

10.1 ผลการเปรียบเทียบเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา

จำแนกตามเพศ ปรากฏในตาราง 35

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามเพศ

เหตุผลของการไม่ใช้บริการ จากห้องสมุด	เพศชาย (N = 83)		เพศหญิง (N = 127)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เหตุผลจากตัวนักศึกษา	2.4488	.824	2.4537	.714	-.05
เหตุผลจากห้องสมุด	2.6546	.979	2.8871	1.047	-1.61

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่มีเพศต่างกันมี
เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.2 ผลการเปรียบเทียบเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา ปรากฏในตาราง 36

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา

เหตุผลของการไม่ใช้บริการ จากห้องสมุด	ในเวลาราชการ (N = 82)		นอกเวลาราชการ (N = 128)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เหตุผลจากตัวนักศึกษา	2.6235	.690	2.3418	.781	2.67*
เหตุผลจากห้องสมุด	2.9187	.975	2.7161	1.051	1.40

* $P < .01$, $df = 208$, $t = 2.576$

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนเหตุผลการไม่ใช้บริการอันเนื่องจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.3 ผลการเปรียบเทียบเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามระดับอายุ ปรากฏในตาราง 37

ตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของ
นักศึกษาจำแนกตามอายุ

เหตุผลของการไม่ใช้บริการ จากห้องสมุด	df	SS	MS	F
เหตุผลจากตัวนักศึกษา				2.8547*
ระหว่างกลุ่ม	3	4.7882	1.5961	
ภายในกลุ่ม	207	115.1768	.5591	
รวม	210	119.9650		

เหตุผลจากห้องสมุด				2.7566*
ระหว่างกลุ่ม	3	8.4643	2.8214	
ภายในกลุ่ม	207	210.8420	1.0235	
รวม	210	219.3063		

* $P < .05$, df (3 , 207) , $F = 2.65$

จากตาราง 37 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับอายุต่างกัน
มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเอง และห้องสมุดแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพื่อให้ทราบต่อไปว่า นักศึกษาระดับอายุใดบ้างที่มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจาก
ห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาและเหตุผลจากห้องสมุดแตกต่างกัน จึงใช้การทดสอบโดยวิธี
ของ Newman-Keuls test ปรากฏผลดังตาราง 38

ตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของ
นักศึกษาที่มีระดับอายุต่างกันเป็นรายคู่

เหตุผล	ระดับอายุ		31 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 20 ปี	26 - 30 ปี	20 - 25 ปี
		$\bar{X}$	2.2925	2.3657	2.4632	2.6780
เหตุผลจาก	31 ปีขึ้นไป	2.2925	-	0.0732	0.1707	0.3855*
ตัวนักศึกษา	ต่ำกว่า 20 ปี	2.3657		-	0.0975	0.3123
	26 - 30 ปี	2.4632			-	0.2148
	20 - 25 ปี	2.6780				-
	ระดับอายุ		31 ปีขึ้นไป	26 - 30 ปี	ต่ำกว่า 20 ปี	20 - 25 ปี
		$\bar{X}$	2.5400	2.5882	2.8856	3.0282
เหตุผลจาก	31 ปีขึ้นไป	2.5400	-	0.0482	0.3456	0.4882*
ห้องสมุด	26 - 30 ปี	2.5882		-	0.2974	0.4400*
	ต่ำกว่า 20 ปี	2.8856			-	0.1426
	20 - 25 ปี	3.0282				-

* $P < .05$

จากตาราง 38 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มีระดับอายุต่างกัน มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเอง และห้องสมุดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แยกพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

นักศึกษาที่มีระดับอายุ 20 - 25 ปี มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีระดับอายุ 20 - 25 ปี มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับอายุ 26 - 30 ปี และตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10.4 ผลการเปรียบเทียบเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ของนักศึกษา
จำแนกตามระดับความรู้เดิม ปรากฏในตาราง 39

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามระดับความรู้เดิม

เหตุผลของการไม่ใช้บริการ จากห้องสมุด	df	SS	MS	F
เหตุผลจากตัวนักศึกษา				.4819
ระหว่างกลุ่ม	2	.5560	.2780	
ภายในกลุ่ม	208	119.4089	.5769	
รวม	210	119.9650		
-----	-----	-----	-----	-----
เหตุผลจากห้องสมุด				.2799
ระหว่างกลุ่ม	2	.5915	.2957	
ภายในกลุ่ม	208	218.7149	1.0566	
รวม	210	219.3063		

จากตาราง 39 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่มีระดับความรู้
ต่างกัน มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10.5 ผลการเปรียบเทียบเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา ปรากฏในตาราง 40

ตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา
จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา

เหตุผลของการไม่ใช้บริการ จากห้องสมุด	df	SS	MS	F
เหตุผลจากตัวนักศึกษา				1.5306
ระหว่างกลุ่ม	3	2.6158	.8719	
ภายในกลุ่ม	207	117.3492	.5697	
รวม	210	119.9650		
เหตุผลจากห้องสมุด				5.5628**
ระหว่างกลุ่ม	3	16.4350	5.4783	
ภายในกลุ่ม	207	202.8714	.9848	
รวม	210	219.3063		

** $P < .01$, df (3 , 207) , $F = 3.88$

จากตาราง 40 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดที่เข้าศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีเหตุผลในการไม่ใช้บริการห้องสมุด อันเนื่องมาจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนเหตุผลการไม่ใช้บริการอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบต่อไปว่า นักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาใดบ้างที่มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากห้องสมุดแตกต่างกัน จึงใช้การทดสอบโดยวิธีของ Newman-Keuls test ปรากฏผลดังตาราง 41

ตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากห้องสมุด ของนักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาที่ต่างกันเป็นรายคู่

ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา		ช่างอุตสาหกรรม	คหกรรม	ศิลปหัตถกรรม	พาณิชยกรรม
	$\bar{X}$	2.3500	2.6054	2.9444	3.0929
ช่างอุตสาหกรรม	2.3500	-	0.2554	0.5944**	0.7429**
คหกรรม	2.6054		-	0.3390	0.4875**
ศิลปหัตถกรรม	2.9444			-	0.1485
พาณิชยกรรม	3.0929				-

** $P < .01$

จากตาราง 41 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และคหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ของนักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา กับการใช้และการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด
4. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษา โดยจำแนกตามสภาพที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อเปรียบเทียบเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษาโดยจำแนกตามสภาพที่เกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง ในวิทยาลัยสารพัดช่างสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา ซึ่งศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ระหว่างเดือน กันยายน - ธันวาคม 2536 ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละ 96 คน จำแนกตามประเภทวิชาที่ศึกษาจำนวน 4 ประเภทวิชา และจำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา 2 ช่วง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประเภทวิชาละ 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาช่วงในเวลาราชการจำนวน 12 คน และช่วงนอกเวลาราชการจำนวน 12 คน คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 384 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้บริการห้องสมุด

ตอนที่ 4 เหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุด

ตอนที่ 5 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2536 จนกระทั่งถึง 24 ธันวาคม 2536 โดยนำแบบสอบถามไปแจกทั้ง 4 วิทยาลัย ๆ ละ 96 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 384 ฉบับ ได้รับคืนที่เป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งสิ้น 343 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.3 ของแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 จำนวนและสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา แจกแจงความถี่กลุ่มผู้ใช้บริการ และกลุ่มผู้ไม่ใช้บริการ และวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ลักษณะการใช้บริการห้องสมุด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 วิเคราะห์ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 วิเคราะห์ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.5 วิเคราะห์เหตุผลการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการและผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดกับสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้ Chi-square

4.7 เปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้ t - test และ F - test

4.8 เปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้ t - test และ F - test

4.9 เปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้ t - test และ F - test

4.10 เปรียบเทียบเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา โดยใช้ t - test และ F - test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้บริการห้องสมุด

นักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดมีร้อยละ 61.2 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ใช้บริการห้องสมุดซึ่งมีร้อยละ 38.8 เมื่อจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาที่ใช้บริการเป็นนักศึกษาเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 56.4 และ 43.6 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 60.5 และ 39.5 ตามลำดับ) นักศึกษาที่ใช้และไม่ใช้บริการเป็นนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มากกว่ากลุ่มอื่น (ร้อยละ 41.4 และ 31.9 ตามลำดับ) และเป็นนักศึกษาที่มีความรู้เดิมในระดับ ม.3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 62.4 และ 53.8 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาจากประเภทวิชาที่เข้าศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ใช้บริการเป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 36.8) ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการเป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 29.1) นักศึกษาที่ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนในเวลาราชการมากกว่านักศึกษาที่เรียนนอกเวลาราชการ (ร้อยละ 67.7 และ 32.3 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนนอกเวลาราชการ (ร้อยละ 61.0)

2. ลักษณะการให้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการ

นักศึกษาที่ใช้บริการส่วนใหญ่มีความถนัดในการเข้าใช้บริการห้องสมุดไม่แน่นอน (ร้อยละ 73.7) โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้คือ เพื่ออ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันในระดับปานกลาง และมีเหตุผลการใช้บริการจากห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารที่ให้ประโยชน์ต่อวิชาชีพในระดับมาก และพบว่านักศึกษาที่ใช้บริการส่วนใหญ่ใช้วิธีค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุดโดยวิธีค้นหาจากชั้นเก็บหนังสือหรือวัสดุนั้น ๆ โดยตรงในระดับปานกลาง ส่วนช่วงเวลาในการใช้

พบว่า นักศึกษาใช้บริการห้องสมุดในช่วงเวลาต่าง ๆ ในระดับน้อย แต่ใช้บริการในช่วงเวลาก่อนเข้าเรียน มากกว่าช่วงอื่น ๆ และพบว่า นักศึกษาใช้บริการประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดในระดับน้อย

3. ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา

นักศึกษา ที่ใช้บริการมีปัญหาการใช้บริการโดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านคุณภาพ และปริมาณของหนังสือและเอกสารเป็นปัญหาของนักศึกษามากกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ รองลงมาเป็นปัญหาด้านการใช้บริการ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน ส่วนปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับน้อย

นักศึกษา ที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาด้านการใช้บริการห้องสมุด และปัญหาด้านคุณภาพ และปริมาณของหนังสือและเอกสารสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีปัญหาด้านคุณภาพ และปริมาณของหนังสือและเอกสารสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม มีปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดของนักศึกษา

นักศึกษาที่ใช้บริการมีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุดด้านบริการทั่วไปโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาต้องการให้มีการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดในระดับมาก ในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกนักศึกษามีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความต้องการให้มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ และจัดให้มีเครื่องถ่ายสำเนาเอกสารไว้บริการซึ่งอยู่ในระดับมากถึง 2 ข้อ สำหรับความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน นักศึกษามีความต้องการในระดับมากถึง 2 ด้าน โดยนักศึกษาต้องการข้อมูลข่าวสารในรูปแบบของเอกสารสิ่งพิมพ์มากกว่าแบบอื่น ๆ ในระดับปานกลาง

ส่วนข้อมูลด้านอาชีพที่นักศึกษาต้องการเป็นข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งฝึกงานในระดับมากรองลงมาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน และแนวทางศึกษาต่อซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ในระดับปานกลาง โดยต้องการข้อมูลเรื่องกฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติโรงงาน ฯลฯ มากกว่าเรื่องอื่น ๆ

5. เหตุผลการไม่ใช้บริการ

นักศึกษาที่ไม่ใช้บริการห้องสมุด มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการห้องสมุดโดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีเหตุผลในการไม่ใช้บริการห้องสมุดเนื่องมาจากห้องสมุดมากกว่าเหตุผลจากตัวนักศึกษาเอง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับปานกลาง และน้อยตามลำดับ

สำหรับเหตุผลการไม่ใช้บริการเนื่องจากห้องสมุดนั้น นักศึกษามีเหตุผลการไม่ใช้บริการเนื่องจากช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดไม่ตรงกับเวลาว่างเป็นเหตุผลอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ส่วนสาเหตุจากตัวนักศึกษาเองนั้น ข้อที่เป็นเหตุผลสูงสุดคือ ไม่มีเวลาว่างพอที่จะไปใช้บริการ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

6. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษากับการใช้และไม่ใช้บริการ

การใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดมีความสัมพันธ์กับ เพศ ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา และช่วงเวลาที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอายุและระดับความรู้เดิมของนักศึกษานั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด

7. เปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่มี เพศ อายุ และระดับความรู้เดิม ต่างกันมีวัตถุประสงค์ เหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสาร ช่วงเวลาในการใช้บริการ และการใช้บริการห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่ศึกษาในช่วงเวลา และประเภทวิชาต่างกันมีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบค่าเฉลี่ยของนักศึกษาประเภทวิชาต่างกันเป็นรายคู่ ปรากฏว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชา

ศิลปหัตถกรรมมีค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุด สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. เปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่มีเพศ และประเภทวิชาที่เข้าศึกษาต่างกัน มีปัญหาด้านการให้บริการ ด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาด้านการให้บริการห้องสมุด ด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นักศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีปัญหา ด้านคุณภาพ และปริมาณของหนังสือและเอกสาร และปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาคหกรรม และพาณิชยกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามช่วงเวลาการศึกษา อายุ และระดับความรู้เดิม มีปัญหาด้านการให้บริการ ด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. เปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด

นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่มีเพศ ช่วงเวลาการศึกษา ระดับความรู้เดิมต่างกัน มีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ในด้านบริการทั่วไป ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด จำแนกตามประเภทวิชาที่เข้าศึกษา มีความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน แตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ปรากฏว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และคหกรรม มีความต้องการในการปรับปรุงบริการของห้องสมุด ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการของนักศึกษาในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ด้านบริการทั่วไป และด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

10. เปรียบเทียบเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษา จำแนกตามเพศ และระดับความรู้เดิม พบว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่มีเพศ และระดับความรู้เดิมต่างกันมีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นักศึกษาที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ที่ศึกษาในช่วงเวลา และมีช่วงอายุต่างกัน มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และสำหรับนักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีเหตุผลของการไม่ใช้บริการอันเนื่องจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยเหตุผลการไม่ใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่มีช่วงอายุต่างกันเป็นรายคู่ ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีอายุ 20 - 25 ปี มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่มีอายุ 20 - 25 ปี มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับอายุ 26 - 30 ปี และตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาต่างกันที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด มีเหตุผลในการไม่ใช้บริการห้องสมุด อันเนื่องมาจากห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเหตุผลอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการทดสอบค่าเฉลี่ยเหตุผลการไม่ใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกันเป็นรายคู่ ปรากฏว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด เนื่องจากห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีเหตุผลในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด อันเนื่องมาจากห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้บริการห้องสมุด ของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง

นักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดมีร้อยละ 61.2 มากกว่าผู้ที่ใช้บริการห้องสมุดซึ่งมีเพียงร้อยละ 38.8 นักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุดส่วนใหญ่ มีความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดไม่แน่นอนถึงร้อยละ 73.7 ส่วนวัตถุประสงค์ และเหตุผลในการใช้บริการ วิธีการค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุด รวมทั้งปัญหาการใช้บริการ โดยรวมก็อยู่ในระดับน้อย และปานกลาง ในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการก็มีเหตุผลที่ไม่เข้าใช้บริการในระดับน้อย และปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้สาเหตุที่นักศึกษาที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่ใช้บริการอาจเนื่องจาก

1.1 นักศึกษาไม่มีเวลาว่างพอที่จะเข้าใช้บริการของห้องสมุด เนื่องจากนักศึกษาประมาณร้อยละ 50 เป็นนักศึกษาที่มียานอาชีพอยู่แล้ว (โรงเรียนสารพัดช่างสักระชา, 2530 : 28) และต้องการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาชีพที่ตนสนใจในเวลาว่างจากงานประจำ เมื่อนักศึกษากลุ่มนี้มาถึงวิทยาลัยก็จะตรงเข้าห้องเรียนประจำวิชา ไม่มีเวลาเข้าใช้บริการของห้องสมุด ประกอบกับห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างส่วนใหญ่เปิดบริการเฉพาะในเวลาราชการ ซึ่งเป็นเวลาที่นักศึกษากลุ่มนี้ต้องปฏิบัติงานประจำ ทำให้นักศึกษาแทบจะไม่มีโอกาสที่จะเข้าใช้บริการของห้องสมุด

1.2 หลักสูตร 225 ชั่วโมง ที่ใช้ในวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นหลักสูตรที่เน้นทางด้านปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ทฤษฎีที่สอนเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเท่านั้น นักศึกษาต้องฝึกภาคปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (กรมอาชีวศึกษา. 2535 ค : 39) ดังนั้น นักศึกษาจึงต้องใช้เวลารว่างจากชั่วโมงเรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้แล้วเสร็จ ทำให้นักศึกษาไม่เห็นความจำเป็นในการเข้าศึกษาหรือค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ จากห้องสมุด

1.3 ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างยังไม่ได้มาตรฐานในด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรสารสนเทศ บุคลากรห้องสมุด และการจัดบริการของห้องสมุด เมื่อเทียบกับมาตรฐานห้องสมุดสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2536 ข : 1 - 9) ซึ่งกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกว่า อาคารห้องสมุดควรเป็นอาคารเอกเทศ หากอยู่ในอาคารอื่น ๆ ไม่ควรอยู่เกินชั้นที่ 2 มีระบบควบคุมอุณหภูมิ มีที่นั่งสำหรับนักศึกษาร้อยละ 15 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ส่วนทรัพยากรสารสนเทศ

กำหนดว่าให้มีวัสดุไม่ตีพิมพ์อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าประเภทละ 30 รายการ บุคลากรห้องสมุดกำหนดว่าให้มีหัวหน้างานห้องสมุด 1 คน บรรณารักษ์ 1 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 2 คน และนักการภารโรง 1 คน ต่อนักศึกษา 2,000 คน มาตรฐานด้านการบริการนั้น กำหนดไว้ว่าต้องจัดบริการประเภทต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ดังนั้นเมื่อห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างยังไม่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าใช้ห้องสมุด

2. ความต้องการข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ข้อมูลข่าวสารทางอาชีพที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งฝึกงาน ลักษณะงาน และแนวทางศึกษาต่อ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราวุฒิ แสงศิริโรจน์ (2531 : 163) และปราณี บรรจงแต้ม (2535 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพด้านการช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียน และฝึกงานสูงสุดจากการที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระยะสั้น โดยให้ความสำคัญแก่ข้อมูลในการประกอบอาชีพ (กรมอาชีวศึกษา. 2536 ก : 2) ดังนั้นห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างควรปรับปรุง และเพิ่มบทบาทในการสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความต้องการของนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง นั่นคือ ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างควรเป็นแหล่งบริการและเผยแพร่สารนิเทศทางอาชีพ ทั้งนี้การจัดบริการควรคำนึงถึงนักศึกษาที่ไม่มีเวลาว่างที่จะมาใช้บริการในห้องสมุดด้วย เช่น การจัดบริการในลักษณะห้องสมุดเคลื่อนที่โดยร่วมมือกับอาจารย์ประจำวิชาในการเผยแพร่สารนิเทศดังกล่าว

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษากับการใช้และไม่ใช้บริการ

3.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเพศชายส่วนใหญ่ต้องการให้ตนมีความรู้ทันเหตุการณ์ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประภาศิลป์ ผ่องแผ้ว (2534 : 98) ที่พบว่า นักศึกษาเพศชายต้องการนำความรู้จากการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และเป็นแนวทางในการชี้นำครอบครัว จึงทำให้นักศึกษาเพศชายส่วนใหญ่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดมากกว่านักศึกษาเพศหญิง

3.2 ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษา ที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม เป็นวิชาที่มีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ทำให้นักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ ในขณะที่เดียวกันประเภทวิชาคหกรรม และพาณิชยกรรม มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่จะศึกษาจากตำราและการฝึกปฏิบัติมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ชร รื่นเรือง (2532 : 31) ที่พบว่านักศึกษาที่ไม่ใช้บริการส่วนใหญ่สังกัด คณะบริหารธุรกิจ เพราะลักษณะวิชาของคณะบริหารธุรกิจจะเป็นการเรียนรู้จากตำรา และการฝึกหัดทำ

3.3 ช่วงเวลาที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ห้องสมุดในวิทยาลัยสารพัดช่างส่วนใหญ่ไม่เปิดบริการในรอบค่ำ ทำให้นักศึกษา ที่เข้าศึกษาในรอบค่ำ ซึ่งส่วนใหญ่จะทำงานในตอนกลางวันไม่อาจมาใช้บริการได้

3.4 อายุ และระดับความรู้เดิมของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี ประพฤติกธรรม (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีปริมาณการใช้ห้องสมุด ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

นักศึกษา ที่เข้าศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุด สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากลักษณะของวิชาที่เข้าศึกษามีความยากง่ายต่างกัน ทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพมีแตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดของนักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุด

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรมมีปัญหาด้านการใช้บริการห้องสมุด ด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร และปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกสูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของหนังสือและเอกสารในแต่ละประเภทวิชา

มีความแตกต่างกัน จะเห็นว่าประเภทวิชาพาณิชยกรรม เช่น วิชาพิมพ์ดีด วิชาบัญชี หรือประเภทวิชาคหกรรม เช่น วิชาตัดเสื้อสตรี วิชาเสริมสวย เป็นต้น มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบ่อยต่างจากประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เช่น วิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิชาช่างยนต์ และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม เช่น วิชาการถ่ายภาพ การเขียนแบบและโฆษณา หนังสือและเอกสารทั้งสองประเภทวิชานี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการจัดหาทรัพยากรห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างเป็นการตั้งงบประมาณปีต่อปี หรือปีละครั้ง ห้องสมุดวิทยาลัยสารพัดช่างจึงจัดหาหนังสือและเอกสารใหม่ ๆ มาบริการไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการการนักศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรม

6. เปรียบเทียบความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด

นักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และคหกรรม มีความต้องการในการปรับปรุงบริการของห้องสมุด ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และคหกรรม ส่วนใหญ่เมื่อสำเร็จการศึกษาจะประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งมีการขยายตัวค่อนข้างสูง (กรมอาชีวศึกษา. 2535 ก : 4) การปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมมีความเสี่ยงสูงกว่าภาคพาณิชยกรรม ทำให้ความต้องการศึกษาข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดงานในภาคนี้สูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม

7. เปรียบเทียบเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

นักศึกษาที่มีอายุ 20 - 25 ปี มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอันเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองสูงกว่านักศึกษาที่มีระดับอายุ 20 - 26 ปี และตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่มีระดับอายุ 20 - 25 ปี ส่วนมากอยู่ในระหว่างแสวงหางานอาชีพ เมื่อห้องสมุดยังไม่มีบริการสารสนเทศทางอาชีพที่ดีพอและตรงกับความต้องการของนักศึกษาในกลุ่มอายุนี้นักศึกษาจึงต้องแสวงหาสารสนเทศทางอาชีพจากแหล่งอื่น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่ามีผู้ไม่ใช้มากกว่าผู้ใช้บริการห้องสมุด อันเนื่องมาจากเหตุผลด้านต่าง ๆ ในที่นี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะโดยอาศัยผลการวิจัยที่ค้นพบเป็นสำคัญ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง

1.1 จากปัญหาที่มีผู้ไม่ใช้บริการมากกว่าผู้ใช้บริการ ควรให้การสนับสนุนการปรับปรุงสภาพห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีการใช้วิทยาการใหม่ ๆ ในการจัดการห้องสมุด

1.2 สนับสนุนให้มีบริการห้องสมุดอาชีพ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน

1.3 จัดหาบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานในช่วงนอกเวลาราชการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาที่ไม่สามารถมาใช้บริการห้องสมุดในเวลาราชการมีโอกาสใช้บริการห้องสมุด

1.4 พิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยเพิ่มบทบาทห้องสมุดให้มีส่วนในห้องเรียน เช่น ให้ห้องสมุดจัดบริการหนังสือ หรือกระจายข่าวสารทางอาชีพที่เกี่ยวข้องถึงชั้นเรียน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์วิทยาลัยสารพัดช่าง

2.1 การบริการทั่วไป ควรมีบริการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์งานด้านบริการให้ทั่วถึง ขยายช่วงเวลากการให้บริการให้ครอบคลุมเวลาเรียนตลอดวัน และควรจัดบริการในลักษณะห้องสมุดเคลื่อนที่

2.2 ควรจัดบริการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน ในรูปของเอกสารสิ่งพิมพ์ การจัดนิทรรศการ และการกระจายเสียง โดยให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งฝึกงาน ลักษณะงาน แนวทางศึกษาต่อ ความปลอดภัยในการทำงาน และพระราชบัญญัติโรงงาน

3.3 ปรับปรุงสภาพห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สำคัญได้แก่ สถานที่สำหรับคู่มือทัศน การจัดให้มีโต๊ะ และเก้าอี้นั่งอ่านและเขียนเฉพาะบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาลักษณะการใช้สารนิเทศของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา
2. ควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดบริการสารนิเทศทางอาชีพ ในวิทยาลัย
สารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา

มรดกทางวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางการจัดการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2532.

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนสารพัดช่างและศูนย์ฝึกวิชาชีพ. " การจัดการศึกษาประเภทโรงเรียน
สารพัดช่าง," โรงเรียนสารพัดช่างวังไกลกังวล. หน้า 41 - 56. กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

คณะกรรมการร่วมภาคีรัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ, สำนักงานเลขาธิการ.

การพัฒนากำลังคนระดับกลาง. กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

จิราวุฒิ แสงศิริโรจน์. ศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียน
สารพัดช่าง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531. อด
สำเนา.

จุรีรัตน์ คำวานสิน. "การศึกษาปัญหาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยโลก," บทคัดย่อ
ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา. หน้า 43 - 45. กรุงเทพฯ : ฟ้าวิชัย
กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.

จุมพจน์ วนิชกุล และคนอื่น ๆ. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2526.

เจลิยว พันธุ์สิดา. ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

ชีวัลลภ วงษ์ประเสริฐ. "การศึกษาผู้ใช้ : ความต้องการใช้และการใช้สารนิเทศ,"
บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์. 1(1) : 59 - 65 ; มกราคม - เมษายน
2535.

_____. "ห้องสมุด : แหล่งสนเทศทางอาชีพ," แนะแนว. 21(111) : 37 - 40 ;
มิถุนายน - กรกฎาคม 2530.

ชติมา สัจจามันท์ และพันทิพา มีแต้ม. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ครูสภา
ลาดพร้าว, 2530.

ชนิดดา โกวิทวาท และสุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์. "มาตรฐานห้องสมุดวิทยาลัย 1985," ชมรม
นิสิตวิชาบรรณารักษศาสตร์ฯ. 5 : 91 - 109 ; 2528.

- ธน บุญญานวัตร. การศึกษาการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดกรม
อาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2528. ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529. อัดสำเนา.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
 บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2528.
- นันทา วิฑูรย์ศักดิ์. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : คณะวิชามนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.
- ประภาศิลป์ พ่องแผ้ว. ปัญหาและความต้องการรับบริการจากห้องสมุดประชาชนของนักศึกษา
ทางไกลระดับมัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- ปราณี บรรจงแต้ม. "ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพและจัดหางานของนักเรียน นักศึกษา
 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต ปีการศึกษา 2534," ผลงานวิจัยอาชีวศึกษาภาคใต้
ครั้งที่ 2. หน้า 13 นครศรีธรรมราช : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้, 2535.
- พิมพ์ อินแบบ. "การศึกษานักใช้และการใช้สารนิเทศในสาขาสังคมศาสตร์,"
บรรณารักษศาสตร์ มข. 9(1) : 47 - 52 ; ธันวาคม 2533.
- พวงเพ็ชร รื่นเรือง. "การศึกษาการใช้บริการวัสดุไม้ตีพิมพ์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง," ข่าวสารสำนักหอสมุดกลาง. 11(3) ; พฤศจิกายน 2531 - มกราคม
 2532.
- มะเดื่อ เสมอ. "การทำงานแนะแนวร่วมกับชุมชน," แนะแนว. 20(106) : 7 - 10 ;
 สิงหาคม - กันยายน 2529.
- มาลี กาบมาลา. "แหล่งสนเทศด้านอาชีพ : มุมห้องสมุด," บรรณารักษศาสตร์ ม.ข. 8(9) :
 48 - 52 ; สิงหาคม 2533.
- รณพ ประเวติงาม. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. สงขลา : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง, 2535.
- รัญจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร. ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
 บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

เรณู วัลลศิริ. "การใช้ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี," งานวิจัย (พ.ศ. 2527 - 2530)

หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน วัฒน. หน้า 56 - 57. กรุงเทพฯ : ฝ่าย

ส่งเสริมการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2531.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชา

การวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2536.

วิภาวี ประพฤติธรรม. เจตคติต่อห้องสมุดและปริมาณการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา และอาจารย์

ในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปริณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประกาศเรื่องปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างเป็นวิทยาลัยสารพัดช่าง.

กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ , 7 มิถุนายน 2534.

_____ . แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7

(พ.ศ.2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

สารพัดช่างสี่พระยา, โรงเรียน. การวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงเรียน

สารพัดช่างสี่พระยา กรมอาชีวศึกษา, 2530.

สุกัญญา ภิญญิตระกุล. ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของครูอาจารย์โรงเรียนสารพัดช่าง

ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2531. ถ่ายเอกสาร.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การบริการและการเผยแพร่สารนิเทศ. นนทบุรี : สาขา

วิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533. ก.

_____ . การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ. นนทบุรี : สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมมาธิราช, 2533. ข.

_____ . หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สาขาวิชานิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.

สุกัญลักษณ์ อำพันวงศ์. การใช้บริการห้องสมุดและการเขียนรายงานค้นคว้า. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

สุรชาติ ทินานนท์. "บริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับการแนะแนว," แนะแนว. 23(120) : 28 -

30 ; ธันวาคม 2531 - มกราคม 2532.

อาชีวศึกษา, กรม. กรมอาชีวศึกษา 2522 - 2525. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.

_____. คู่มือหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2534. ก.

_____. ภาวะการปฏิบัติงานสำหรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษา '31. กรุงเทพฯ : งานวิเคราะห์และประสานงานตลาดแรงงาน ฝ่ายสถิติและประเมินผล กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2532.

_____. ภาวะแรงงานอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2535. ก.

_____. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดกลุ่มอาชีวศึกษาและกลุ่มอาชีวศึกษาภาค พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2534. ข.

_____. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริการสถานศึกษา พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2529. อัดสำเนา

_____. รายงานการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535. กองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา, 2535. ข.

_____. รายงานประจำปี 2529 กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

_____. รายงานประจำปี 2534. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2535. ค.

_____. โลกกว้างทางอาชีวะ เอกสารแนะแนว 2536. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2536. ก.

_____. มาตรฐานห้องสมุดสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2536 (ฉบับร่าง). กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2536. ข. อัดสำเนา.

_____. เอกสารแนะแนวการศึกษาอาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2535. ง.

อุบล บุญชู. บริการของห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2525.

- Andrews, Judith. "Exploitation of Students' Library Use Problems," Library and Information Science Abstracts. (11/12) : 25 ; November - December, 1991.
- Exon, A. "Getting to Know the User Better," Aslib Proceeding. 30 : 352 - 368 ; October - November, 1978.
- Day, Joan and Liz Mcdoowell. "Information Needs of Science and Technology Students," Library and Information Science Abstracts. (2) : 9 ; February, 1989.
- Krejcie, Robert V. and Eayrle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement. 30 : 607 - 610 ; Autumn, 1970.
- Massey, M.E. "Market Analysis and Audience Research for Libraries," Library Trends. 24 : 473 - 481 ; January, 1979.
- Woodhouse, R.G. "A Book Borrowed is A Book...?," Library and Information Science Abstracts. (3) : 9 ; March, 1989.

ภาคผนวก

20 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง.....

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความอนุเคราะห์ให้
นางสุพิศรา แอบเนียม นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัยในวิทยาลัยสารพัดช่าง 4 แห่ง ในเขต
กรุงเทพมหานคร นั้น

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ นางสุพิศรา แอบเนียม นักศึกษาระดับปริญญาโท
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัย
เรื่อง การศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ในวิทยาลัย
สารพัดช่าง 4 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ตั้งเสนอ

อนึ่งแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอาชีวศึกษาแล้ว จะมีตราประทับที่มุมบน
ด้านขวาของแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิวัฒน์ บัวบุชา)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษาอาชีพ

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทรศัพท์ 282-2435 โทรสาร 281-5487

15 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำปฏิานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์ การศึกษาค้นคว้านี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะไม่ส่งผลเสียหรือกระทบกระเทือนใด ๆ ต่อตัวท่าน ในทางตรงข้ามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารและบรรณารักษ์ของกรมอาชีวศึกษาเพื่อใช้พิจารณาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการห้องสมุด ของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ชี้แจงไว้ในแบบสอบถามโดยไม่ต้องลงชื่อผู้ตอบ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบทั้งหมดในแบบสอบถามฉบับนี้เพื่อการศึกษา และจะนำเสนอคำตอบในรูปของการแปรผลรวมเท่านั้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาในการตอบแบบสอบถามจากท่าน จึงขอขอบคุณล่วงหน้าต่อการให้ความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสัณติรา แอบเนียม)

นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบถึงลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้บริการจาก ห้องสมุด เหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุดในสถาบันของท่าน

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุด
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุด
- ตอนที่ 4 เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด
- ตอนที่ 5 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด

การตอบแบบสอบถาม

คำถามในแบบสอบถามนี้มี 3 ลักษณะ โปรดตอบแบบสอบถามแต่ละลักษณะ ดังนี้

- 1) **คำถามแบบปลายเปิด** โปรดเติมข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านในช่องว่าง
- 2) **คำถามแบบเลือกตอบ** โปรดทำเครื่องหมาย / ใน [] หน้าข้อความซึ่ง เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน หรือ ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง
- 3) **คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า** โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วประเมินระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อข้อความนั้นโดยพิจารณามาตราส่วนประมาณค่าซึ่งระบุไว้ที่หัวตาราง แล้วขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบหลังข้อความแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ลำดับ	รายการ	ระดับของการใช้บริการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก	ท่านใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียน.....		.../...			
ข	ท่านใช้ห้องสมุดเพื่อความบันเทิง.....				.../...	

จากตัวอย่างข้อ ก แสดงให้เห็นว่า ท่านใช้บริการห้องสมุดเพื่อประกอบการเรียนในระดับมาก และในข้อ ข ท่านใช้ห้องสมุดเพื่อความบันเทิงในระดับน้อย

แบบสอบถาม

เรื่อง "การศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา"

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความซึ่งตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] ต่ำกว่า 20 ปี

[] 20 - 25 ปี

[] 26 - 30 ปี

[] ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป

3. ระดับความรู้เดิม

[] ต่ำกว่า ม.3 หรือเทียบเท่า

[] ม. 3 - ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า

[] ตั้งแต่ตอนปริญญา, ปวส. หรือเทียบเท่าขึ้นไป

4. ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา

[] วิชาพาณิชยกรรม เช่น แผนกวิชาบัญชี พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ

[] วิชาช่างอุตสาหกรรม เช่น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า
ช่างวิทยุโทรทัศน์

[] วิชาศิลปหัตถกรรม เช่น แผนกวิชาวิชาศิลปประดิษฐ์ ช่างภาพ ช่างศิลป์
และเขียนแบบโฆษณา

[] วิชาคหกรรม เช่น แผนกวิชาเสริมสวย ตัดเสื้อสตรี อาหาร-ขนม

5. ช่วงเวลาที่ศึกษา

[] ในเวลาราชการ (9.00 - 16.00 น.)

[] นอกเวลาราชการ (17.00 - 20.00 น.)

ตอนที่ 2 **ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุด**

คำชี้แจง

1. คำถามที่มีคำตอบแบบเลือกตอบ โปรดทำเครื่องหมาย / ใน [] หน้าข้อความ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติอยู่
2. คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตาราง คำตอบ *เพียงข้อเดียว* ในแต่ละข้อ ตามระดับการใช้บริการที่เป็นจริงในการใช้บริการหรือเกี่ยวข้องกับห้องสมุดของท่าน

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านใช้บริการเพื่อเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด
มาก	หมายถึง	ท่านใช้บริการเพื่อเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ มาก
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านใช้บริการเพื่อเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ ปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ท่านใช้บริการเพื่อเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านใช้บริการเพื่อเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ น้อยที่สุด หรือไม่ใช้เลย

1. เมื่อท่านมาศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง ท่านใช้ห้องสมุดของวิทยาลัยหรือไม่

[] ใช่

[] ไม่ใช่

(ถ้าตอบว่าใช่ กรุณาตอบข้อที่ 2 - 7 ตอนที่ 3 และตอนที่ 5 ตามลำดับ)

(ถ้าไม่ใช้ กรุณาก้าวไปตอบเฉพาะตอนที่ 4)

2. ปริมาณความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดของท่าน

[] ทุกวัน

[] สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง

[] เดือนละ 1 - 2 ครั้ง

[] ไม่นั่นนอน

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับของการใช้บริการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	วัตถุประสงค์ของท่านในการใช้บริการจากห้องสมุดเพื่อ					
	3.1 ศึกษาค้นคว้า ประกอบวิชาที่เรียน.....					
	3.2 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาชีพ.....					
	3.3 เพื่อติดตามข่าวสารเกี่ยวกับตลาดงาน.....					
	3.4 เพื่ออ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวัน....					
	3.5 เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน.....					
	3.6 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					
4	เหตุผลที่ท่านใช้บริการของห้องสมุด เนื่องจาก					
	4.1 เห็นถึงประโยชน์ของการใช้บริการจากห้องสมุด.....					
	4.2 ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารที่ให้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ.....					
	4.3 หนังสือและเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดใช้ประกอบการเรียนได้ตรงตามเนื้อหาในวิชาที่เรียน.....					
	4.4 อาจารย์มอบหมายงานให้ไปค้นคว้า.....					
	4.5 ได้รับการเชิญชวนจากการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด.....					
	4.6 ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....					
	4.7 ต้องการพักผ่อน.....					
	4.8 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับของการใช้บริการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	ท่านค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุด โดยวิธีต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
	5.1 ค้นหาจากบัตรรายการหรือเครื่องมือค้นที่ห้องสมุดจัดไว้.....					
	5.2 ค้นหาจากชั้นเก็บหนังสือหรือวัสดุอื่น ๆ โดยตรง.....					
	5.3 ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ช่วยค้นให้.....					
	5.4 ขอให้เพื่อนช่วยค้นให้.....					
	5.5 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					
6	ท่านใช้บริการของห้องสมุดในช่วงเวลาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
	6.1 ช่วงเวลาเรียนในชั้นเรียน.....					
	6.2 ช่วงเวลาก่อนเข้าเรียน.....					
	6.3 ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน.....					
7	ท่านใช้บริการห้องสมุดต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
	7.1 บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด.....					
	7.2 บริการวารสารและหนังสือพิมพ์.....					
	7.3 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า.....					
	7.4 บริการหนังสือสำรอง.....					
	7.5 บริการใช้หนังสือภายในห้องสมุด.....					
	7.6 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้ของผู้ใช้บริการจากห้องสมุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ
ตามระดับความคิดเห็นของท่าน ว่าข้อความแต่ละข้อนั้นเป็นปัญหามาก่อน
มากน้อยเพียงใดในการใช้บริการจากห้องสมุด

มากที่สุด หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหามาก่อนในการใช้บริการ มากที่สุด

มาก หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหามาก่อนในการใช้บริการ มาก

ปานกลาง หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหามาก่อนในการใช้บริการ ปานกลาง

น้อย หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหามาก่อนในการใช้บริการ น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหามาก่อนในการใช้บริการ น้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ปัญหาด้านการใช้บริการ					
	1.1 ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตรงกับเวลาเรียน ทำให้ไม่สะดวกในการมาใช้บริการ.....					
	1.2 ไม่สามารถใช้บริการห้องสมุดในช่วงนอกเวลาราชการได้.....					
	1.3 ต้องการยืมหนังสือแต่ห้องสมุดไม่ให้ยืมออก.....					
	1.4 ไม่มีเครื่องมือสำหรับค้นหาหนังสือหรือเอกสารที่ต้องการ.....					
	1.5 ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการใช้บริการ...					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ปัญหาด้านการให้บริการ (ต่อ)					
	1.6 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการล่าช้า.....					
	1.7 การจัดเรียงหนังสือหรือวัสดุไม่เป็นระเบียบ ยากแก่การค้นหา.....					
	1.8 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					
2	ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร					
	2.1 หนังสือและเอกสารที่จะใช้ประกอบการ ศึกษาค้นคว้ามีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ ความต้องการ.....					
	2.2 ไม่มีหนังสือและเอกสารที่สอดคล้องกับ ความต้องการ.....					
	2.3 หนังสือและเอกสารห้องสมุดไม่ทันสมัย....					
	2.4 หนังสือและเอกสารห้องสมุดอยู่ในสภาพชำรุด....					
	2.5 ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชีพมีน้อย.....					
	2.6 ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชีพไม่ทันสมัย....					
	2.7 ไม่มีโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดิทัศน์ ฯลฯ ไว้บริการ.....					
	2.8 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ให้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวก 3.1 สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกแก่การไปมา... 3.2 ห้องสมุดมีขนาดเล็กและคับแคบ..... 3.3 มีเสียงรบกวนจากภายนอกห้องสมุด..... 3.4 แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ..... 3.5 การถ่ายเทอากาศภายในห้องสมุดไม่ดี.... 3.6 โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดไม่เหมาะสมที่จะให้นั่งอ่านหรือเขียน..... 3.7 โต๊ะและเก้าอี้ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้ห้องสมุด..... 3.8 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ที่ไม่ใช้บริการเท่านั้น

ตอนที่ 4 เหตุผลของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ตามระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความแต่ละข้อนั้นเป็นเหตุผลมากน้อยเพียงใด ในการไม่ใช้บริการจากห้องสมุด

มากที่สุด หมายถึง ท่านไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากเหตุผลนั้น ๆ มากที่สุด
 มาก หมายถึง ท่านไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากเหตุผลนั้น ๆ มาก
 ปานกลาง หมายถึง ท่านไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากเหตุผลนั้น ๆ ปานกลาง
 น้อย หมายถึง ท่านไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากเหตุผลนั้น ๆ น้อย
 น้อยที่สุด หมายถึง ท่านไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากเหตุผลนั้น ๆ น้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับของเหตุผล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เหตุผลจากตัวนักศึกษาเอง					
	1.1 ไม่ทราบว่ามียบริการห้องสมุด.....					
	1.2 ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง.....					
	1.3 ไม่เห็นความจำเป็นในการใช้บริการจากห้องสมุด....					
	1.4 ไม่ทราบวิธีการใช้ห้องสมุด.....					
	1.5 เรียนจากผู้สอนได้รับความรู้เพียงพอแล้ว....					
	1.6 ไม่มีเวลาว่างพอที่จะไปใช้บริการ.....					
	1.7 บริการห้องสมุดอื่นที่ใช้อยู่มีความสะดวกมากกว่า....					
	1.8 มีหนังสือหรือเอกสารเป็นของตนเอง เพียงพอแล้ว.....					
	1.9 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ไม่ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับของเหตุผล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2	เหตุผลจากห้องสมุด					
	2.1 สถานที่ตั้งห้องสมุดไม่สะดวกแก่การไปมา..					
	2.2 ไม่มีการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด.....					
	2.3 ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุด					
	ไม่ตรงกับเวลาว่าง.....					
	2.4 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ตอนที่ 5 ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน ว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับความต้องการมากน้อยเพียงใดในการปรับปรุงการให้บริการห้องสมุด

มากที่สุด หมายถึง เรื่อนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ท่านต้องการ มากที่สุด

มาก หมายถึง เรื่อนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ท่านต้องการ มาก

ปานกลาง หมายถึง เรื่อนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ท่านต้องการ ปานกลาง

น้อย หมายถึง เรื่อนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ท่านต้องการ น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง เรื่อนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ท่านต้องการ น้อยที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ความต้องการด้านบริการทั่วไป</u>					
1	ต้องการให้มีบริการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด.....					
2	ช่วงเวลาการให้บริการ ควรครอบคลุมเวลาเรียนตลอดวัน (9.00 - 20.00 น.).....					
3	ต้องการให้เปิดบริการในวันเสาร์.....					
4	ต้องการให้เปิดบริการในวันอาทิตย์.....					
5	ต้องการให้ห้องสมุดจัดหาวัสดุทัศนวัสดุ เช่น วัสดุทัศน ฯลฯ ไว้บริการ.....					
6	ต้องการให้มีบริการยืมระหว่างห้องสมุด.....					
7	ต้องการให้มีบริการเพื่อความบันเทิง เช่น บริการฟังเพลง บริการฉายภาพยนตร์ ฯลฯ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	<u>ความต้องการด้านบริการทั่วไป (ต่อ)</u> ต้องการให้ห้องสมุดประชาสัมพันธ์งานด้านบริการให้ทั่วถึง.....					
9	ต้องการให้ห้องสมุดจัดสถานที่สำหรับแสดงผลงานของนักศึกษา.....					
10	อื่น ๆ โปรดระบุ..... <u>ความต้องการด้านสถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวก</u>					
11	<u>สะดวก</u> การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....					
12	การจัดให้มีโต๊ะและเก้าอี้ที่นั่งอ่านและเขียนเฉพาะบุคคล.....					
13	การจัดให้มีห้องประชุมอภิปรายกลุ่มย่อย.....					
14	การจัดห้องหรือสถานที่สำหรับคู่มือวีดิทัศน์ (VDO)...					
15	การจัดให้มีสถานที่สำหรับศึกษาวัสดุทัศนวัสดุด้วยตนเอง.....					
16	การจัดให้มีเครื่องถ่ายสำเนาเอกสารไว้บริการ..					
17	อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18	<u>ความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและ</u> <u>ด้านสวัสดิภาพและแรงงาน</u> ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้าน อาชีพ.....					
19	ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการข้อมูลข่าวสารด้าน สวัสดิภาพและแรงงาน.....					
20	ข้อมูลข่าวสารทางอาชีพและสวัสดิภาพและแรงงาน ที่ท่านต้องการให้จัดบริการ ควรมีรูปแบบ ดังนี้					
	20.1 เอกสารสิ่งพิมพ์.....					
	20.2 การกระจายเสียง.....					
	20.3 การจัดนิทรรศการ.....					
	20.4 บริการทางโทรศัพท์.....					
	20.5 การบริการทางโทรสาร (FAX).....					
	20.6 การบริการทางไปรษณีย์.....					
	20.7 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

คำถามตอนนี้เฉพาะผู้ใช้บริการเท่านั้น

ลำดับ	รายการ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21	ข้อมูลข่าวสารทางอาชีพที่ท่านต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการ ได้แก่					
	21.1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน.....					
	21.2 รายได้และความก้าวหน้า.....					
	21.3 ตลาดงานและการหางานทำ.....					
	21.4 ทักษะความสามารถที่จำเป็น ต่อการประกอบอาชีพ.....					
	21.5 การพัฒนาบุคลิกภาพ.....					
	21.6 แนวทางศึกษาต่อ.....					
	21.7 แนวทางการประกอบอาชีพอิสระ.....					
	21.8 แหล่งฝึกงาน.....					
	21.9 แหล่งทุน.....					
	21.10 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					
22	ข้อมูลข่าวสารด้านสวัสดิภาพและแรงงานที่ท่านต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการ ได้แก่					
	22.1 การป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดกับตัวบุคคล.....					
	22.2 การป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดกับทรัพย์สิน.....					
	22.3 การป้องกันอัคคีภัยในสถานประกอบการ.....					
	22.4 สิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เป็นอันตราย.....					
	22.5 กฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ โรงงาน ฯลฯ.....					
	22.6 อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

,.....

,.....

,.....

,.....

,.....

,.....

ขอขอบคุณที่ทำงานสละเวลาตอบแบบสอบถาม

นางสุพิศรา แอบเนียม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวพัชรา ชื่อสกุล แอบเนียม

เกิดวันที่ 25 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2499

สถานที่เกิด อำเภอขนานนาหวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 77/25 ถนนพระราม 6
อำเภอพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา ถนนสี่พระยา
อำเภอบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2526

ปวท. บริหารธุรกิจ (บัญชี) จากวิทยาลัยอินทราชัย

พ.ศ. 2529

ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2537

กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

สุพัตรา แอบเนียม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

มีนาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด เหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพที่เกี่วข้องกับนักศึกษากับการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุด และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้ ความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด และเหตุผลที่ไม่ใช้บริการจากห้องสมุด โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่วข้อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นนักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา ที่เข้าศึกษาในการศึกษา 2536 จำนวน 384 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้บริการ ปัญหาในการใช้บริการ เหตุผลของการไม่ใช้บริการ และความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของห้องสมุด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไค-สแควร์ (Chi - square) ค่าสถิติที (t - test), การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Newman-Keuls test

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุด นักศึกษาที่ใช้บริการเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และนักศึกษาที่ไม่ใช้บริการเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้าใช้บริการห้องสมุดไม่แน่นอน มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวัน นักศึกษาใช้ห้องสมุดเนื่องจากเห็นว่าห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารที่ให้ประโยชน์ต่อวิชาชีพ ส่วนใหญ่ใช้วิธีค้นหาหนังสือหรือเอกสารห้องสมุดจากชั้นเก็บหนังสือหรือวัสดุนั้น ๆ โดยตรง และใช้บริการห้องสมุดในช่วงเวลาก่อนเข้าเรียนมากกว่าช่วงอื่น ๆ

3. นักศึกษาที่ใช้บริการมีปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดในด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสารมากกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ ส่วนปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัญหาในระดับน้อย

4. นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงการให้บริการห้องสมุดทุกด้านในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องการให้มีบริการให้ยืมหนังสือออกนอกห้องสมุด ต้องการให้จัดข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน และต้องการให้มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ

5. นักศึกษาที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดมีเหตุผลที่ไม่ใช้เนื่องจาก ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดไม่ตรงกับเวลาว่าง และนักศึกษาเองไม่มีเวลาว่างพอที่จะไปใช้บริการ

6. สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ได้แก่ เพศ ประเภทวิชาที่เข้าศึกษา และช่วงเวลา ที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

7. นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดที่ศึกษาในช่วงเวลา และประเภทวิชาต่างกัน มี วัตถุประสงค์ในการใช้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่เข้า ศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการห้องสมุดสูงกว่านักศึกษาที่เข้า ศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม

8. นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และศิลปหัตถกรรมมีปัญหาด้านการใช้บริการ ห้องสมุด และด้านคุณภาพและปริมาณของหนังสือและเอกสาร สูงกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาประเภท วิชาพาณิชยกรรม และคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. นักศึกษาที่ใช้บริการจากห้องสมุดมีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการของ ห้องสมุด ในด้านบริการทั่วไป ด้านข้อมูลข่าวสารทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน รวม ทั้งด้านสถานที่ตั้งห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักศึกษาประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม และคหกรรม มีความต้องการในการปรับปรุงการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร ทางอาชีพ และด้านสวัสดิภาพและแรงงาน สูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. เหตุผลที่นักศึกษาไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากตัวนักศึกษาเองพบว่า นักศึกษา ที่มี เพศ ระดับความรู้เดิม และประเภทวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีเหตุผลของการไม่ใช้บริการจาก ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน เหตุผลที่นักศึกษาไม่ใช้บริการจากห้องสมุดเนื่องจากห้องสมุดพบว่า นักศึกษา ที่มี เพศ ช่วงเวลาที่ศึกษา อายุ ระดับความรู้เดิม และประเภทวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีเหตุผลของ การไม่ใช้บริการจากห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF LIBRARY USAGE OF POLYTECHNIC COLLEGE STUDENTS
DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

AN ABSTRACT
BY
SUPATRA ABNIAM

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Library Science
at Srinakharinwirot University

March 1994

The purposes of this study were to investigate the students' library usage, related problems and their needs in improving library services; study the reasons regarding not using the library services; study if there was a relationship between the use and nonuse of the polytechnic library with respect to their personal status; compare the usage, related problems, needs in improving library services and the reasons of not using the library services with respect to their personal status.

The sample group obtained through a multistage sampling method comprised of 384 polytechnic college students of the Department of Vocational Education in the B.E. 2536 academic year.

The tool for collecting data in this study was a five-scaled rating questionnaire. It examined the students' library usage and related problems, the needs in improving library services and the reasons of not using the library services. Statistics employed in the analyses of data included percentage, means, standard deviation chi-square, t - test, one - way ANOVA and Newman - Keuls test.

The findings of the study were as follows:

1. Most of the sample students did not use the library services. Most library users were male and nonusers were female.

2. The frequency of library usage of most users was unidentified. Their objective was to read newspapers therein. The students used library because of the usefulness of career books and documents. Most of them searched for books and documents from book shelves by themselves, and used library before class more than other periods.

3. The users had more problems concerning the quality and quantity of books and documents. They had less problems with the location of the library and its facilities.

4. The students' needs in improving library services, were at a moderate level which were concerned with checking out books; career, security and labour information service ; and requiring air - conditioned library.

5. Reasons regarding not using the library services were library services hours and the students' spare time being discordant, and the students lack of time to use library services.

6. The use and nonuse of the libraries were found to be related to the students' sex, subject, studying and study round at .01 level of significance.

7. The Arts and Crafts students had a higher level of objectives in library usage than Home Economics students.

8. Trade and Industry and Arts and Crafts students had higher problems regarding quality and quantity of books and documents Commerce and Home Economics at .01 level of significance.

9. With respect to the users' status, no differences were found regarding their needs for improving library services except for those of Trade and Industry and Home economics students which were at a higher level than those of Commerce students, with respect to improving career and security and labour information service, at .05 level of significance.

10. The reasons regarding not using the library services as caused by the students themselves with respect to sex, former educational level, and subject studying were not significantly different nor were those as caused by the library with respect to the students' sex, study round, age, former educational level, and subject studying.